

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

¹ Saye i Mahusay a Baheta a tungkul ni Jesu Cristo, a anak na Diyos.

² To pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, éy saya i sapul na éya a baheta a kinumalat. Ti Juan i nangtupada to dati a kagi na Diyos to anak na, a nisulat ni Isayas. “Tandaan moy,” kagi na Diyos to anak na, “te lélake a pégdetulén ko diko, monda paghandaén na du tolay ta demtan mo.”

³ Ti Juan i pinékgagiana ni Purupeta Isayas to nipékgagi na, a “Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat maghanda side ta kédemét na Panginoon, a husayén de be i péglakaden na.”

⁴ Nadid, dinumemét ti Juan ta ilang a lugar, a mégtoldu siya du tolay a dapat magsisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag side, monda pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de.

⁵ Ey du étanan a tolay ta Hudea sakay ta Jerusalem, éy inumange side ni Juan. Ey nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a tulos bininyagen side ni Juan ta dinuma na Hordan.

⁶ Nadid, i badua ni Juan, éy ginamet ta buk na hayup. Sakay tu sinturon na éy katat. I kékanén na éy pésah sakay pitukan.

⁷ To pégtoldu na du tolay, éy kinagi na, a “Te lélake a ménegipo diyakén a dumemét. Eng iparehoék

moy diya,” kagi na, “éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén.

⁸ Sakén éy binyagen ta kam ta dinom. Pero siya éy binyagen na kam ta Banal a Espiritu.”

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

⁹ Nadid, to panahun a éya, éy dinumemét ti Jesus a gébwat ta Nasaret, Galilea; éy bininyagen siya ni Juan ta dinom ta Hordan.

¹⁰ Ey to kéahawas ni Jesus to dinom, éy neta na a minapilak i langet, a tulos dinumibi diya i Espiritu na Diyos a koman i dagalan.

¹¹ Ey tulos négkagi nadid i boses ta langet, a “Siko i anak ko a mahal, éy mésayaék diko.”

¹² Nadid, tu Espiritu, éy niange na ti Jesus ta ilang a lugar.

¹³ Ey édsa sa siya ta épat a pulu a aldew, a tétokson siya ni Satanas ta éya. Ey te hayup be sa a mealiyas. Ey inaguman siya du anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

¹⁴ Nadid, to péngipihesu de ni Juan, éy nagsoli ti Jesus ta Galilea. Ey nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta na Diyos ta éya.

¹⁵ “Oras dén na Diyos a maghari,” kagi na. “Mag-sisi kam dén, a ibutan moy du kasalanan moy, sakay maniwala kam ta Mahusay a Baheta.”

¹⁶ Nadid, to péglakad ni Jesus to digdig na diget na Galilea, éy neta na de Simon a patwadi ti Andres, a ménggila side.

¹⁷ Ey kinagi na dide, a “Kumuyoyog kam diyakén a maging alagad ko. Sapul nadid, éy éwan kam dén

mangalap ta ikan, éng éwan i alapén moya éy tolay a para diyakén.”

¹⁸ Ey pékabati du éduwa ta éya, éy basta gininanan de tu gila de, a kinumuyog side ni Jesus.

¹⁹ Ey to pémaybay de man dén ta kétéhék, éy neta de de Santiago éy ti Juan a patwadi, a anak side ni Sebedeo. Te eknud side to abeng de, a mégayoma side to rambat de.

²⁰ Ey dinulawan side ni Jesus; éy agad gininanan de tama de to abeng, sakay du iba sa a mégtarabaho, a kinumuyog be side ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

²¹ Nadid, inumange side ta Kapernaum. Ey to aldew a pangilin, éy inumange ti Jesus to kapilya de ta éya. Ey nagtoldu siya du tolay sa.

²² Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu na, da éwan siya mégtoldu a kona du maistu ta rilihiyon de, éng'wan neta de a te kampangyarian siya ta pégtoldu na.

²³ Nadid, sinomdép to kapilya i esa a lélake a hinayup. Dinumulaw siya a nékgagi, a

²⁴ “Jesus, siko a taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame? Bunuén mo kame wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!”

²⁵ Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a kinagi na, a “Tama dén! Umibut ka dén ta ina a lélake!”

²⁶ Nadid tu medukés a hayup, pékabati na ta éya, éy pinagkaramre na tu lélake. Ey nagkélanget siya, a tulos inumibut dén to lélake.

27 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Iba i pégtoldu naa. Utus na san, éy sumunud du medukés a hayup diya!”

28 Ey dahil ta éya, éy nabaheta agad du étanan a tolay ta éya a lugar i tungkul ni Jesus.

29 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange siya to bile de Simon a patwadi, a kaguman na be ti Santiago sakay ti Juan.

30 Ey tu manugeng ni Simon éy te katidug sa siya, a mepalang siya to ladu na. Ey kinagi de ni Jesus a méladu siya.

31 Ey kembilan ni Jesus tu kamét na a pinaékgat, éy naibut tu palang na, a tulos nagasíkaso siya dide.

32 Nadid, to kélép a éya, a giapon dén, éy niange de ni Jesus i étanan a te ladu, sakay du hinayup.

33 Ey du étanan a tolay ta éya a banuwan, éy dinumulug side ta harap na éya a bile.

34 Ey pinahusay ni Jesus i meadu a te ladu, sakay pinaibut na i meadu a dimonyo. Ey sinaway na du dimonyo a mégkagi, da tukoy de siya, a siya i gébwata ta Diyos.

35 Nadid, to gagabi pabi a tahod, a mediklém pabi, éy inumikat ti Jesus a linumwas to bile. Ey inumadeyo siya dudu bile sa, a monda manalangin.

36 Pero de Simon éy tinumagubet side diya, a inahayok de siya.

37 Ey péketa de diya éy kinagi de, a “Maistu, éahayukén ka man dén du tolay a étanan.”

38 Pero kinagi ni Jesus dide, a “Kitam dén. Umange kitam du iba a bariyo. Kanyaék se inu-

mange éy magpahayagék be du tolay ta iba-iba a bariyo.”

³⁹ Kanya naglebut ti Jesus ta étanan a Galilea, a nagtoldu siya du tolay du kapilya de, sakay pinaibut na i meadu a dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

⁴⁰ Nadid, te esa a lélake a te saket a ketong a inumadene ni Jesus. Linumuhud siya diya a mékiohon. “Eng maari,” kagi na, “éy pahasayénék pad.”

⁴¹ Ey ti Jesus, éy kinagbian na siya, éy kembilan na, a kinagi na, a “Maari, maghusay ka dén.”

⁴² Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu na, a mahusay dén siya.

⁴³ Ey pinéglakad siya ni Jesus, a kinagi na diya ta mahigpit,

⁴⁴ a “Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya; éng 'wan umange ka pa pumeta ta padi, a mahusay ka dén. Da mahusay ka dén,” kagi na, “éy atdinan mo tu padi ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni Moises. Saya i pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka dén.”

⁴⁵ Pero tu lélake, to péglakad na dén, éy basta binébahetaan na i bawat meta na ta nanyaria diya, hanggan éwan nabaheta na étanan a tolay ta éya a lugar. Kanya ti Jesus éy éwan dén siya maari a pumeta ta tolay maski ta ahe a banuwan. Basta tumétulos siya ta adeyo ta banuwan. Pero maski adeyo siya, éy palagi a dumédulug diya i meadu a tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

¹ To esa man dén a aldew, éy nagsoli ti Jesus ta Kapernaum. Ey nabaheta du tolay a kaya man dén siya to bile na.

² Ey dinumulug i meaadu a tolay to bile, a hanggan da mepiit side. Maski ta harap no bile, éy mepiit. Ey mégtoldu ti Jesus dide.

³ Nadid, te épat a tolay a dinumemét sa, a te kébil side a lélake a lumpu.

⁴ Pero éwan side makaadene ni Jesus, dahil ta meaadu a tolay. Kanya binutbut de to atép to némo ni Jesus, sakay nitostos de tu ayod a édsean no lumpu.

⁵ Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a “Anéng, pinatawad ka dén ta kasalanan mo.”

⁶ Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, pékabati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip side, a

⁷ “Bakit mégkagi siya ta kona sa? Isip na wade a Diyos siya! Diyos san i makapagpatawad ta kasalanan na tolay.”

⁸ Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i édse ta isip dia. Ey kinagi na dide, a “Bakit mégisip kam ta kona sina?

⁹ Tama,” kagi na, “a maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a mégpatawad ta kasalanan na lumpuae. Pero ti ésiya i maari a makapagpalakad ta lumpu a tolay?

¹⁰ Nadid,” kagi na, “éy sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko dikam a te kapangyari-anék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae.” Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a

11 “Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i ayod mua, a ikad mo dén ta bile moy.”

12 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy inumégkat dén siya, a inalap na tu ayod na, sakay linumuwas siya to bile. Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy mégtaka side a tahod, sakay pinuri de i Diyos. Sakay kinagi de a “Nadid kitam san naketa ta kona sa!”

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén ti Jesus ta sabeng ta Galilea. Ey dinumulug diya i meadu a tolay, éy nagtoldu siya dide.

14 Ey to péglakad na, éy neta na i esa a lélake a mégpabuwes, a te eknud to pégsingihan ta buwes. Ti Lebi i ngahen naa, a anak ni Alpeyo. Ey kinagi ni Jesus diya, a “Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko.” Ey tinumaknég ti Lebi, a inumunonod siya ni Jesus.

15 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Lebi, éy nékidipon be sa i meadu a medukés a tolay sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya ta tolay.) Dahilan éy te meadu a kumékuyoyog ni Jesus.

16 Ey du maistu sa ta rilihiyon na Pariseyo, péketa de a mékidipon ti Jesus du medukés a tolay, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a “Bakit mékidipon siya du makasalanan a tolay?”

17 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na dide, a “Bakit? Du mahusay éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te saket. Ey sakén éy éwanék se inumange a monda tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du makasalanan i tulungan kua.”

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay tu alagad ni Juan, éy ugali de a méngkulasiyon, ayun to rilihiyon de. Kanya te iba a tolay a nagpakelagip ni Jesus éng bakit éwan be méngkulasiyon du alagad na. “Eng méngkulasiyon du alagad du Pariseyo, sakay du alagad ni Juan a méngbinyag,” kagi de, “éy bakit éwan méngkulasiyon du alagad mo?”

19 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ataay, maari be-man a méngkulasiyon i tolay éng kaguman de pabi i ikasal? Ewan! Eng kaguman de pabi siya, éy éwan pabi side méngkulasiyon, da mésaya side.

20 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magkulasiyon.

21 “Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to dati dén a badu,” kagi ni Jesus. “Da éng kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut no badu.

22 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a péngaskanan. Bagay kona sa i ginamet, éy pomtak tu péngaskanan, da dati, a tulos mebut tu alak. Sakay pati tu péngaskanan, éy sayang be dén. Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu be a péngaskanan.”

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy dinumi-man de Jesus to kapahayan. Ey to pénglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta tégesa a ohay, a kékéselén de.

24 Ey du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a “Entan mo du alagad mo! Bakit gemtén de i bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!”

²⁵ “Ewan,” kagi ni Jesus. “Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to pégalép de sakay du kaguman na?”

²⁶ Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey bawal kan ya ta utus, da du padi san i maari kana a méngan ta éya. Nanyari ya to panahun ni Abiyatar, to panahun a padi siya a mataas.

²⁷ Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “lalo a importante i tolai kesira ta pangilin a aldew. Kanya san ginimet na Diyos i pangilin éy monda makaimang i tolai ta tarabaho de.

²⁸ Ey sakén a lélake a gébwat ta langet, éy sakén i mégkagia éng anya i tama a gimet ta aldew a pangilin.”

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

¹⁻² Nadid, éy inumange ti Jesus to kapilya de a esa. Ey te lélake sa a pile tu kamét. Ey du Judeo sa, éy sinubukan de siya, éng gamutén na tu lélake ta pangilin, monda maka éy iabla de siya a manglabag ta utus.

³ Ey ti Jesus, éy kinagi na to pile tu kamét, a “Kadon se.”

⁴ Ey kinagi na du mégsubuk diya, a “Anya, bawal beman ta utus tam éng aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng pahirapan tam i tolai?”

Ey du mégsubuk diya, éy éwan side sinumengbet diya.

⁵ Ey ti Jesus éy lélamengén na side, a mégingél siya dide. Ey mélungkut be siya dide, da mekétog side tu isip. Ey kinagi na nadid to pile tu kamét, a “Iolnat mo i kamét mua.” Ey to péngiolnat na éy naghusay dén.

⁶ Ey du Pariseyo sa a nagsubuk diya, éy linumwas sa side; sakay néguhunan de éng kodya i pamunu dia ni Jesus. Ey kaguman de be du tolay ni Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

⁷ Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad dia, éy hinumektat sa siya a inumange ta sabeng. Ey kaguman na du alagad na. Ey meadu i tinumagubet diya, a gébwat side ta Galilea, sakay ta Hudea,

⁸ sakay ta Jersusalem, sakay ta Idumea, sakay ta dumanég a sa na Hordan, sakay ta Tiro, sakay ta Sidon. Kanya dinumulug diya diden ya a tolay, éy dahilan éy nabaheta de i ginimet naa.

⁹⁻¹⁰ Ginamot na i meaadu a tolay a te sakisaket. Kanya du te ladu, éy pumépilit side a umadene diya, monda makakbil side diya. Kanya ti Jesus éy nipedahik na tu abeng a sinakayan na. Dinumitaw siya ta kétéhék, monda éwan siya sésélditén na tolay.

¹¹ Sakay du hinayup a tolay, bagay meta de ti Jesus éy basta minatumba side ta harap na, a dinumulaw side, a i kinagi dia, éy “Siko i anaka na Diyos.”

¹² Ey ti Jesus éy pinékgagian na side ta mahigpit, a diyan de iyébaheta i tungkul diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad

Na a Labindalawa

13 Nadid, pénohobuk ni Jesus to esa a buked, éy pinauwet na du tolay a gustu na a maging alagad na. Ey kédemét de diya,

14 éy pinili na i labindalawa, a side i kaguman na. I pégdulaw naa dide éy apostol. Side i utusan na a uméange ta iba-iba a lugar, a magpahayag ta Diyos.

15 Ey inatdinan na side ta kapangyarian de a magpaibut ta dimonyo.

16 Du labindalawa a apostol a pinili na éy ti Simon, a pinalayawan na a Pedro;

17 sakay ti Santiago éy ti Juan, a anak side ni Sebedeo. (Pinalayawan side ni Jesus, a Boanerges, a i kahulugen na éy koman i kéduh.)

18 Du iba a apostol éy ti Andres, sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome, sakay ti Mateo, sakay ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti Tadeo, sakay ti Simon a taga Kanan,

19 sakay ti Hudas Iskarote, a néngitokyon ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat

I Kapangyarian Na Ni Satanas

20 Nadid, nagsoli ti Jesus to bile na. Ey dinumulug man dén diya i meaadu a tolay. Ewan side maari a méngan, dahil ta kakadu na tolay.

21 Ey du tétotop ni Jesus, pékabati de a te meaadu a dumédulug diya, éy inumange side diya a uwitén, da isip de éng luku-luku dén siya.

22 Pero du maistu ta rilihiyon ta éya, a gébwat ta Jerusalem, éy kinagi de, a “Kanya makapégpaibut siya du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo.”

²³ Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa. “Pakodyan a lébugén ni Satanas i sarili na?” kagi na.

²⁴ “Eng mara, maski ahe a banuwan, éng néglébug side éy masida side a talaga.

²⁵ Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy éwan male i buhay dia.

²⁶ Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatdinanék kan ni Satanas ta kapangyarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Eng lébugén ni Satanas i sarili na, éy bumagsak siya a talaga. Ewan male i buhay na.

²⁷ “Ewan tu makapagpaibut du kasakupan ni Satanas, éng'wan na pa matalo ti Satanas. Pero éng matalo na dén siya, éy maari na dén a alapén i kasakupan na.

²⁸ “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta maski anya a kasalanan de, sakay ta péngupos de ta tolay.

²⁹ Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan, maski nadid, a hanggan nikésiya. I kona sa éy te kasalanan a pirmi, a éwan maibut.”

³⁰ Kinagi ni Jesus i éya da nangupos side diya, a te medukés kan siya a espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus

³¹ Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus, sakay du tétotop na. Naguhay side ta luwas no bile, a nipauwet de siya.

³² Ey du meadu a tolay a te eknud ta palebut ni Jesus to lubuk, éy kinagi di diya, a “Kéye dén ta

luwas dena mo, éy du tétotop mo, a nipauwet de ka.”

³³ Ey kinagi ni Jesus, a “Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?”

³⁴ Ey kélameng ni Jesus du tolay ta palebut na, éy kinagi na, a “Side ye di ina kua, sakay top ko!

³⁵ I maski ti ésiya a mangtupad ta utus Nama ko, éy side ya di ina kua éy ta tétotop ko.”

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

¹ Nadid, inumange man dén ti Jesus to digdig no diget. Ey meaadu i dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng, sakay dinumitaw ta kétéhék, sakay inumeknud sa siya a mégtoldu du tolay. Ey side éy édse side to baybay, a mégbati.

² Ey tinolduan na side ta meadu a halimbawa.

³ “Baten moy,” kagi na. “Te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na.

⁴ Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan. Ey kinan na manok.

⁵ Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito. Ey agad kan side nagtubu, da melapis i luta ta éya.

⁶ Pero minalanés side, da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.

⁷ Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy éwan kan be nagbunga, da nailongan na lamon.

⁸ Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu i éya, a nagohay ta tégtétélo a pulu a butil, sakay ta tégéném a pulu, sakay ta tégsésandaan a butil i bawat ohay.

⁹ Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng makabati kam, éy baten moy ya.”

I Layunin Na Halimbawa

¹⁰ Nadid, to kéhektat dén du meadu a tolay, éy du alagad na éy nipakelagip de ni Jesus ayun to nihalimbawa na du tolay.

¹¹ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du tolay a éwan sakup na kaharian na Diyos, éy halimbawa san i kékagin kua dide,

¹² monda maski metaék de, sakay mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan. Da sala de a magsoli ta Diyos, a monda pagpasensiyaan na side.”

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Pégsabug

¹³ “Bakit,” kagi ni Jesus, “éwan moy beman mépospusan i kahulugen na éya a halimbawa? Eng kona sa, éy kodya i pékapospos moya du iba a halimbawa?

¹⁴ Mara, tu nisabug no lélake éy éwan binhi, éng 'wan kagi na Diyos.

¹⁵ I sénganya a tolay éy koman side tu binhi a minepégsek to dilan, to pégsabug no lélake ta kagi na Diyos. Eng makabati side, éy dinumemét agad ti Satanas dide, a inagaw na tu kagi a nabati de.

¹⁶ I iba a tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to bito-bito. Side, éng mabati de i kagi na Diyos, éy masaya side, a tanggapén de agad.

¹⁷ Pero éwan side makatagal, da kapareho side no binhi a éwan nakagimot. Méniwala side ta sandali. Pero kédemét na paghirap de dahil ta péniwala de, éy basta ginanan de tu tinanggap de.

¹⁸ I iba a tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to kalamonan. Makabati side ta kagi na Diyos;

¹⁹ pero éwan magbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da kapareho side no binhi a nailongan. Mara i nangilonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de sakay ta kayamanan de, sakay ta pénggustu dia ta sari-sari. Kanya éwan side mégbunga.

²⁰ Pero i iba a tolay, éy koman side tu binhi a minesabug ta mahusay a luta. Eng makabati side ta kagi na Diyos, éy tanggapén de. Ey magbunga side ta tégétélo a pulu, sakay ta tégéném a pulu, sakay ta tégsésandaan.”

Tu Halimbawa to Simbu

²¹ “Anya wade,” kagi ni Jesus, “taben na tolay i simbu, a monda tulos taklében de ta pégtakalan? O isahok de beman ta kama? Ewan, da iedton de ta lamesa.

²² Ey maski anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa a panahun. Sakay maski anya i ilihim na tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.

²³ Nadid,” kagi ni Jesus, “éng makabati kam, éy baten moy ya.

²⁴ “Nadid,” kagi na, “isipén moy tu kagi ko dikam. Da pintasan kam na Diyos ayun ta pégpintas moy ta kapareho moy. Sakay lalo a mahigpit i pégpintas na Diyos dikam.

²⁵ Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia, monda mapospusan

de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.”

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

²⁶ Nadid, kinagi ni Jesus, a “I péghari na Diyos éy kapareho no lélake a naghasik ta binhi to luta na.

²⁷ Ey tidug siya ta kélép-kélép; umikat siya ta aldew-aldew. Ey tulos san a tumétubu tu nihasik na. Pero éwan mépospusan no lélake éng anya i mégpatubua to nihasik na.

²⁸ Basta luta san i mégpatubua. Tulos a nagtagatod. Tulos a nagbuktet. Tulos a mégwasawas.

²⁹ Ey bagay nalutu dén tu pahay, éy tulos mégladey dén tu lélake, da oras dén a mégladey.”

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

³⁰ “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya wade i kapareho na péghari na Diyos? Anya wade i halimbawaa na éya?

³¹ I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula no lélake to luta. Kakétihékan ya ta maski anya a bukél ta mundua. Pero éng imulamo,

³² éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a huméhabéng ta meadu, a hanggan makapaglobun du manok ta lé dum naa.”

³³ Kona sa i pégtoldu ni Jesus du tolay, a gamitén na i meadu a halimbawa, ayun ta kaya de a mapospusan.

³⁴ Ewan siya tu kinagi dide a éwan halimbawa. Pero éng bukod de Jesus, a du alagad na san i kaguman naa, éy nipaliwanag na dide i étanan a kahulugen no kinagi na du tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

³⁵ Nadid, giapon dén na éya a aldew, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a “Umahabes kitam dén ta dibilew.”

³⁶ Ey sinumakay dén side to abeng a te sakay dén ti Jesus, sakay gininanan de dén du tolay. Ey te iba be sa a abeng, a inumunonod dide.

³⁷ Mamaya-maya, éy inabut side na mesibét a unos, a tulos sésalpukén na tagmék tu abeng, a hanggan da talaga a matabwan dén tu abeng.

³⁸ Ey ti Jesus éy tidug pabi siya to dipos, a te punganan siya. Ey linukag siya du alagad na, a kinagi de, a “Maistu, diyan mo kame pébayan! Omléd kitam dén!”

³⁹ Ey ti Jesus éy inumégkat siya, a tulos sinaway na tu pahés, sakay kinagi na to pahés, a “Tama dén, tumahimik ka dén.” Ey hinumintu dén tu pahés, sakay tinumahimik dén tu diget.

⁴⁰ Ey kinagi na du alagad na, a “Bakit inu-manteng kam? Ewan kam wade pabi méniwala diyakén?”

⁴¹ Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Maski pahés éy ta diget, éy méniwala side diya!”

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

¹ Nadid, dinumemét de Jesus ta banuwan na tolay a Gadareno ta dibilew.

² Ey to kéahawas de to abeng, éy sinambat side no esa a lélake a hinayup, a gébwat to kapusanto.

³ Siya éy nale a négiyan to kapusanto. Ey éwan dén tu maari a méngiegut diya. Maski kadena éy éwan maari,

⁴ da ginapus de dén siya ta meadu a beses ta kadena sakay bangkiling. Pero tu kadena éy bin-abégsot na, sakay tu bangkiling éy tinétéltég na san. Ey éwan tu tolay a makagipos diya.

⁵ Aldo éy ta kélép éy basta méglélebutén siya to lébélbéng sakay du bukibuked, a mégkékélesén siya, sakay tinétalinguan na i bégi naa ta bito.

⁶ Nadid, pékatan-aw na ni Jesus, éy naginan siya a linumuhud diya,

⁷ sakay dinumulaw ta mebagség, a kinagi na, a “Anyá i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas a Diyos! Diyanék pad péparusaan!”

⁸ Kinagi na dén i éya, da inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén to lélake.

⁹ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Ti ésiya i ngahen mua?” “Ti keaduan,” kagi na, “i ngahen kua; da meadu kame.”

¹⁰ Ey dinumaying siya ni Jesus, a “Diyan pad iyébut didi hayupa ta adeyo.”

¹¹ Nadid, te meadu sa a babuy a mégkan ta disat no buked ta éya.

¹² Ey du dimonyo a édse to lélake, éy pinékiohon de ni Jesus, a “Iagton mo kame san ta bégi didi babuy yae, a pasdépén mo kame dide.”

¹³ Ey pinumayag dén ti Jesus. Kanya du dimonyo éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép side du babuy. Ey bigla a minagpaginan du babuy a bulnok, a sinumegbu side a étanan to diget, a tulos de a minalimés. Manga éduwa side a libu a babuy.

¹⁴ Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginuminan dén side. Ey nibébaheta de du étanan to banuwan de. Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus, monda meta de éng anya i nanyaria.

¹⁵ Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de tu lélake a hinayup, a te eknud dén siya, a mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey inumanteng du tolay.

¹⁶ Ey du tolay a minaketa ta éya a nanyari, éy nibaheta de du iba i tungkul to lélake, sakay du babuy.

¹⁷ Ey nipékiohon de ni Jesus a humektat siya to lugar de.

¹⁸ Nadid, pékasakay ni Jesus to abeng de, éy tu lélake a ginamot na, éy nékiohon siya ni Jesus éng maari siya a kumuyog.

¹⁹ Pero sinaway ni Jesus. “Sumoli ka san nadid ta bile moy,” kagi na, “sakay ikagi mo dide i ginimet na Diyos diko, éng kodya i nipangagbi naa diko.”

²⁰ Kanya tu lélake, éy nagsoli siya, a inumange siya ta Dekapolis, sakay nibaheta na du tolay éng anya i ginimita ni Jesus diya. Ey mégtaka du étanan a nakabati.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Minangkébil Ni Jesus

²¹ Nadid, to kéahabes de Jesus to kinagébwatan de, éy sinambat man dén siya na meadu a tolay to édse na pabi ta sabeng.

²² Ey inumadene diya i esa a Judeo, a ti Hayro i ngahen naa. Siya tu tagapamahala to kapilya ta éya. Ey péketa na ni Jesus éy dinumapa siya ta harap na,

²³ a dinumaying diya. “Adene a mate tu anak ko,” kagi na. “Umange ka pad a itupu mo i kamét mua diya, monda maghusay siya, monda éwan siya mate.”

²⁴ Ey kinumuyog ti Jesus diya. Ey te meadu be a tolay a kinumuyog be, a hanggan da mepiit side ta palebut ni Jesus.

²⁵ To péglakad de éy kaunonod ni Jesus i esa a bébe a te saket. Labindalawa dén a taon siya a mégdédigién.

²⁶ Nagpagamot siya ta meadu a doktor, a hanggan da ginasta na dén tu kuhata na a étanan. Pero éwan siya nagamot, éng'wan lumélalo san tu saket na.

²⁷⁻²⁸ To pékabaheta na ni Jesus, éy kinagi na to isip na, a “Eng makbilan ko san i damit naa, éy maghusayék dén.” Kanya inumadene siya to adég ni Jesus,

²⁹ sakay kembilan na tu badu na, éy basta naghusay siya agad. Ey nabati na a nagamot dén i bégi naa.

³⁰ Pero ti Jesus, agad na naramdaman a te nagkébil diya, a tulos nagamot. Kanya sinumuleg siya, sakay kinagi na du tolay, a “Ti ésiya i minangkébila ta badu kuae?”

³¹ Ey du alagad na, éy kinagi de diya, a “Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngkébil diko!”

³² Ey linameng ni Jesus du tolay, éng ti ésiya i nangkébil diya.

³³ Ey tu bébe, pékabati na a naghusay dén siya, éy inumanteng siya a tahod. Tulos tinumokém

siya to tikéd ni Jesus, sakay kinagi na diya i buu a katutuhanan.

³⁴ “Anéng,” kagi ni Jesus, “diyan ka méganteng. Pinahusay ka dén na péniwala mo diyakén. Ikad mo dén. Mahusay ka dén.”

³⁵ Nadid, méngkagi pabi ti Jesus to bébe, éy te dinumemét a gébwat to bile no mataas a Judeo, a kinagi de diya, a “Minate dén tu anak mo. Diyan mo dén abalaén i maistua.”

³⁶ Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi de to mataas a Judeo, éy kinagi na diya, a “Diyan ka méganteng. Umasa ka san diyakén”

³⁷ Ey sinaway ni Jesus du iba a kumuyog dide. Basta ti Pedro san i kaguman na, sakay de Santiago a patwadi, sakay tu mataas a Judeo.

³⁸ Nadid, kédemét de to bile no mataas a Judeo, éy neta ni Jesus a méligalig du tolai sa, a méngpégsanget side.

³⁹ Ey sinomdép siya, a kinagi na dide, a “Bakit méligalig kam a méngpégsanget? Ewan minate i anaka. Natidug san siya.”

⁴⁰ Ey du tolai sa, éy pinénggihitan de san ti Jesus. Ey ti Jesus, éy pinaluwas na side to bile. Basta i kaguman na sana to lubuk éy tu ina no anak, sakay tu ama na, sakay tu alagad na a étélo. Sakay sinomdép side to kuwarto no anak,

⁴¹ sakay kembilan ni Jesus tu kamét na, sakay kinagi na diya, a “Anéng, uméngkat ka dén.”

⁴² Ey tu anak, éy inuméngkat siya agad, sakay tulos siya a ménglakad. I idad na sana éy sapulu éy ta éduwa a taon. Ey du tolai sa, éy méngpégtaka side a tahod.

⁴³ Ey nibilin dide ni Jesus ta mahigpit, a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria. Sakay inutusan na be side a mégpakan to anak.

6

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

¹ Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a nagsoli siya to sarili na a banuwan. Ey kinumuyog du alagad na.

² Ey to pangilin a aldew, éy nagtoldu siya du tolay to kapilya sa. Ey du meadu a nakabati diya, éy nagtaka side. “Ahe i nangalapana na éya a lélake ta éya a pégtoldu na?” kagi de. “Ahe i gébwat na karunungan naa? Kodya i pékagimet naa ta makataka-taka?”

³ Ewan beman saye tu anak no karpintero tam?” kagi de. “Ti ésiya pa ina,” kagi de, “éng éwan anak san ni Maria? Sakay i top na éy de Santiago, ti Jose, ti Hudan, sakay ti Simon. Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi se side dikitam.” Kanya éwan side naniwala diya ta Nasaret.

⁴ Ey kinagi ni Jesus dide, a “I purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta sarili na a banuwan, sakay ta sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang.”

⁵ Ey nadid, éy éwan minagimet ti Jesus ta éya ta makataka-taka a gimet, da éwan side méniwala diya. Basta nitupu na i kamét na ta séngasénganya a tolay a te ladu, a pinahusay na side.

⁶ Ey mégtaka siya, da éwan side naniwala diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-bariyo ta éya, a nagtoldu siya du tolay.

⁷ Ey nipauwet na du alagad na a labindalawa, sakay pinéglakad na side ta tégdéduwa, a monda mégtoldu side. Sakay inatdinan na side ta kapangyarian a monda maari side a mégpaibut du medukés a espiritu.

⁸ Pinagbilinan na side, a “Diyan kam mégkémil ta bilon moy,” kagi na. “Maski suput, maski kuhata,” kagi na, “éy diyan moy kébilén.

⁹ Basta sahudod i kébilén moya, sakay magsinelas kam. Sakay diyan moy kébilén i pégpalitan moy a badu.

¹⁰ Sakay ta késdép moy ta tulusan moy a bile,” kagi na, “éy tumulos kam sa a hanggan éwan kam maglakad.

¹¹ Eng du tolay ta esa a banuwan, éy éwan de kam tanggapén, o éng sala de a bébaten tu ipahayag moy, éy basta humektat kam sa, a ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te kasalanan side.”

¹² Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side, a nagtoldu side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de a makasalanan.

¹³ Sakay pinaibut de i meadu a dimonyo; sakay i meadu a tolay a te ladu, éy nikulo de dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

¹⁴ Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na i nan-yaria, da tanyag dén ti Jesus. Te sénganya a tolay a kagi de a siya éy ti Juan a Mégbinyag, a minabuhay dén. Kanya makagimet kan siya ta makatakataka, kagi de.

15 I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay kagi du iba éy purupeta kan siya, a kona du purupeta na Diyos to araw.

16 Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta gégemtén ni Jesus, éy kinagi na, a “Talaga a siya dén ya ti Juan, a pinaputol ko. Minabuhay man dén siya!”

17-18 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na ti Herod, a kinékagi na ni Herod, a “Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa ina ni wadi mo.” (Ti Herodias éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod. Pero inagew siya ni Herod.) Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a nipihesu.

19 Sakay ti Herodias a bébe, éy méiyamut siya ni Juan. Gustu na siya a ipabuno, pero éwan na kaya,

20 da sinaway siya ni Hari Herod. Ti Herod éy méganteng siya ni Juan, da tukoy na a mahusay siya a lélake, a éutusan na Diyos. Sakay pati, éng mébati na ti Juan a mégkagi, éy mégtaka siya. Kanya gustu na be a mabati.

21 Nadid, dinumemét dén tu pagkékataon ni Herodias. Kédemét no kapanganakan ni Herod, éy naganyaya siya, éy édsa be sa du te tungkulin a tolay ta banuwan.

22 Ey tu anak ni Herodias a madiket, éy nagsayaw siya to harap du lélake. Ey mésahat de Herod to pégsayaw na. Kanya kinagi ni Hari Herod diya a iatéd na diya i maski anya a gustu na.

23 Nipangako na diya, a kinagi na, a “Kagi mo san éng anya i gustu mua, éy iatéd ko dén diko. Maski hanggan ta kalahati na kayamanan ko,” kagi na.

²⁴ Ey tu madiket, pékabati na ta éya, éy inu-mange siya nagpakelagip to ina na éng anya maka i agidén naa. “Agidén mo tu ulo ni Juan a Mégbinyag,” kagi nena na.

²⁵ Ey tu madiket, nagsoli siya agad to hari, a kinagi na, a “I gustu kua, éy iatéd mo diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!”

²⁶ Nadid, pékabati no hari ta éya, éy masiyadu dén siya a nagsisi. Pero éwan siya makaidel, dahil to nipangako na ta harap du bisita na.

²⁷ Kanya inutusan na agad tu sundalu a umange mangalap to ulo ni Juan. Ey tu sundalu, éy inange na pinutulan ti Juan.

²⁸ Sakay niedton na tu ulo na to penggan, sakay niatéd na to madiket. Sakay siya éy nitulos na dén nena na.

²⁹ Ey du alagad ni Juan, pékabaheta de, éy inu-mange sa side mangalap to bangkay na, a tulos de nielbéng to pantiyung.

Tu Péamakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

³⁰ Nadid, du apostol, éy sinumoli side ni Jesus, a kinagi de diya i ginamet de, sakay tu nitoldu de du tolay.

³¹ Ey te meaadu nadid a tolay a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a hanggan éwan be maari de Jesus a méngan. Kanya kinagi ni Jesus du alagad na, a “Kitam dén mabukod ta adeyo, monda éwan kitam maabala, monda makaimang kam.”

³² Tulos sinumakay side to abeng a inumange side to esa a lugar a éwan tu tolay.

³³ Pero du meadu a tolay, pékatan-aw de dide a hinumektat, éy tinumagubet side, da tukoy de a de Jesus side. Ey naginan side a namaybay a linumekaw, éy neditol side a dinumemét to punduan de Jesus.

³⁴ Ey nadid, to kèpundu ni Jesus to baybay, éy neta na i meadu a tolay. Ey kinagbian na side, da koman side i tupa a éwan tu pastor a mégalaga dide. Tulos nagtoldu siya dide.

³⁵ Nadid, to giapon dén, éy kinagi du alagad diya, a “Maistu, apon dén, sakay édse kitam ta ilang a lugarae.

³⁶ Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-bariyo ta palebut ta éye, monda makabugtong side ta kanén de.”

³⁷ “Ewan,” kagi ni Jesus. “Sikam éy pékanén moy side.” “Ey pakodyan me?” kagi de. “Pamugtungén mo kame beman ta éduwa a datos a kuhata a tinapay a ipakan tam dide?”

³⁸ “Ey sénganya,” kagi na, “i bilon moya sina a tinapay? Angen moy entan.” Ey péketa du alagad, éy kinagi de, a “Te lima kitam a momon a tinapay, sakay éduwa a pindang.”

³⁹⁻⁴⁰ Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to kalamonan ta éya, ta puktu-puktu a téglélimapulu éy ta tégsésandaan.

⁴¹ Sakay inalap na tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang. Ey tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-puseng na tu tinapay, a niutus na du alagad na a ihayin de du tolay. Ey kona be sa tu pindang.

⁴² Ey néngan side a étanan, a minabsog side.

43 Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!

44 Ey du minéngan ta éya a tinapay éy lima a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew ta Betsayda. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de.

46 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus to buked, a monda manalangin.

47 Kédemét no kélép, éy édsa du alagad ta ditaw, éy édse ti Jesus to luta.

48 Ey neta na a mehirap i pégaud dia, da sinongsong side no pahés. Nadid, to tamo a amulaldew, éy tinumagubet ti Jesus dide, a méglakad ta dibo na diget. Talaga a lampasan na side,

49 éy neta de siya a méglakad ta dibo no diget, tulos kinomhad side, da akala de éng bélet,

50 éy méganteng side a étanan diya.

Pero kinagi ni Jesus dide, a “Diyan kam méganteng. Sakén ye.”

51 Ey sinumakay siya to abeng, a tulos hinumintu dén tu pahés. Ey mégtaka du alagad,

52 da maski tu ginamet ni Jesus a tinapay, éy éwan de pabi napospusan éng ti ésiya siya. Ewan side méatutu.

53 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu side ta Genesaret.

54 Ey to kéahawas de, éy du tolay sa, éy natenggi de a de Jesus side.

55 Ey naginan side agad du bawat bariyo ta éya, sakay niange de diya dudu kabébayan de a te ladu.

Hinamaka de side to nakabahetaan de ni Jesus a lugar.

⁵⁶ Kanya ti Jesus, maski ahe i demtan naa a banuwan, éy du tolay sa, éy pakatidugén de du kakaguman de a te ladu to dimanan na. Ey nékiohon side diya, éng maari, éy kébilan du te ladu i ontok san no badu na. Ey du étanan a nangkébil to badu na, éy naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

¹ Nadid, du Pariseyo sakay i sénganya du maistu ta rilihiyon a gébwat ta Jerusalem, éy dinumulug side ni Jesus.

² Ey neta de du alagad ni Jesus, a éwan de inugisan i kamét dia bagu méngan, ayun ta rilihiyon na Pariseyo.

³ Da ugali a dati na Judeo, éy maguges side bagu méngan, ayun ta ugali a nipamana dide du ninunu de.

⁴ Sakay utus be no rilihiyon de, éy éwan de maari a kanén i bébugtungén dia, éng éwan de pa wahasikan ta dinom. Ey te meadu pabi side a sunudén a ugali a iba, éng kodya i péguges ta iba a kasangkapan de.

⁵ Kanya du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a “Bakit du alagad mo, éy éwan de sésundin tu pégtoldu a nipamana dikitam du ninunu tam? Da éng méngan side, éy éwan de ugisan i kamét dia a kona ta ugali na rilihiyon tama?”

⁶ “Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu kasalanan!” kagi ni Jesus. “Tama bale i nihulaa ni

Isayas tungkul dikam: ‘Diden ya a tolay,’ kagi na Diyos, ‘éy igalangék de ta labi dia; pero ta isip dia éy éwan.

⁷ Ewan tu pasa tu pégsamba de diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos tu pégtoldu de, pero éwan.’

⁸ “Bakit,” kagi ni Jesus, “éy sugugén moy tu ugali du ninunu moy, pero i utus na Diyos éy pébayan moy.

⁹ Bihasa kam,” kagi na, “a méngibut ta utus na Diyos, a monda ahigén moy tu ugali du ninunu moy.

¹⁰ Da utus na Diyos a esa, éy ‘Igalang mo tama mo éy tena mo, sakay tu mégkagi ta medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat ipabuno siya.’

¹¹⁻¹² Pero sikam,” kagi ni Jesus, “éy iyétoldu moy a maski te hirap tu ama no lélake, éy ta ina na, éy éwan siya tu kailangan a tumulung dide, da iatéd na ta Diyos i metulung na maka dide a kuhata.

¹³ Kanya pébayan moy tu utus na Diyos alang-alang ta mana moy a pégtoldu. Ey te meadu kam be a iba a ugali a medukés.”

I Bagay a Mégpadukés Ta Tolay

¹⁴ Nadid, pinaadene man dén ni Jesus du tolay diya, sakay kinagi na dide, a “Baten moy i kagin kuae, a isipén moy ye:

¹⁵ Ewan tu isubu na tolay i makapagpadukésa diya ta mata na Diyos; éng'wan tu bumébswal ta labi na tolay, éy saya i magpadukésa diya.

¹⁶ Eng makabati kam, éy baten moy ya!”

¹⁷ Nadid, to kéhektat ni Jesus du tolay, a sinomdep to bile éy nipakelagip diya du alagad na i kahulugen no nihalimbawa na du tolay.

18 “Ewan moy be napospusan?” kagi ni Jesus. “Ewan moy tukoy tu isibu na tolay, éy éwan ya mégpasukés diya,

19 da éwan uméange ta isip na, éng'wan tumulos ta tiyan na san, tulos iyétay na.” (Saya i nipabatia ni Jesus a maari a méngan ta maski anya a kalase a kanén.)

20 “Pero tu bumébés wal ta labi na tolay,” kagi na, “éy saya i magpasukésa ta tolay.

21 Dahilan, ta isip na tolay, éy saya i kégébwatan na mégpasukés dide. Da méngisip side ta medukés, péngibébi, pégtako, pémuno,

22 péngilélake, péngahili, sakay méngloko side ta tolay, sakay bastos side, méngupos side, méngpalalo side, sakay iba a gimet de a medukés.

23 Gébwat diden ya ta isip na tolay,” kagi ni Jesus. “Saya i mégpasukésa ta tolay.”

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

24 Nadid, hinumektat ti Jesus ta éya, a inumange ta Tiro sakay ta Sidon. Ta éya éy sinomdép siya to esa a bile ta lihim, monda éwan mapospusan na tolay i tinulusan naa. Pero éwan siya makaiwas du tolay.

25 Te bébe sa a te anak a hinayup no medukés a espiritu. Siya, pékabaheta na ni Jesus, éy inumange siya diya agad, sakay dinumapa siya to tikéd na.

26 Nadid, i éya a bébe éy éwan Judeo, da taga Siria siya. Dinumaying siya ni Jesus, a ibutan na tu dimonyo to anak na.

27 Pero kinagi ni Jesus, a “Dapat pékanén ko pa du anak. Ewan maari a alapén ko tu kanén na anak,” kagi na, “a monda ipakan ko du aso.”

28 Nadid tu bébe, tukoy na a i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy dapat tulungan na pa du Judeo, bagu du éwan Judeo. Kanya kinagi na, a “Tahod ngani, Panginoon. Pero maski du aso éy méngan be side ta mumo a métépduk to lamesa no amo de.”

29 “Tama tu kagi mo,” kagi ni Jesus. “Ikad mo dén sumoli ta bile moy. Naibut dén tu dimonyo to anak mo.”

30 Pékabati no bébe ta éya, éy hinumektat dén siya. Ey kédemét na to bile, éy dinemtan na tu anak na a te katidug san to kama, a naibut ngani dén tu dimonyo diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Jesus ta Tiro. Ey tinumulos side ta Sidon, a hanggan ta sabeng ta Galilea sakay ta Dekapolis.

32 Ta éya, éy te tolay a niange de diya i esa a lélake a tuléng, a utal pa, a nékiohon side ni Jesus, a itupu na i kamét na diya, monda maghusay.

33 Ey nikabukod siya ni Jesus ta adeyo du tolay sa, sakay sinoldut na to toldu na tu talinga na, sakay pinugetan na be ta laway na tu dila na.

34 Sakay tinumangad ti Jesus ta langet, a inumangés ta dikél, sakay kinagi na to lélake, a “Mabukasan i talinga mua.”

35 To pékgagi ni Jesus ta éya, éy basta makabati dén tu lélake, sakay makakagi dén siya ta mahusay.

36 Ey kinagi ni Jesus dide a étanan, a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria. Pero maski nibilin na dide i kona sa, éy lalo de san a nibaheta.

37 Ey du nakabati, éy nagtaka side a tahod. “Memahal i gimet na éya a lélake,” kagi de. “Maski

du tuléng éy pékabaten na side, sakay du bulol éy pégkagién na side ta mahusay.”

8

Tu Pémaking Ni Jesus Ta Epat a Libu

¹ To esa man dén a aldew, éy te meaadu man dén a tolay a dinumulug ni Jesus. Ey éwan side tu kanén. Ey dinulawan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a

² “Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko éy éwan dén side tu makan.

³ Eng péglakadén ko side ta bile de a mégalép, éy kapuyén side a talaga ta dilan. Ey te sénganya dide a gébwat ta adeyo.”

⁴ Ey kinagi du alagad, a “Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam dide ta ilanga a lugare?”

⁵ “Ey sénganya i bilon moya a tinapay?” kagi ni Jesus. Ey “Pitu a momon,” kagi de.

⁶ Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to luta. Sakay inalap na tu pitu a tinapay. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na, sakay niatéd na du alagad na, a monda ihayin de du tolay. Ey nihayin de dén dide.

⁷ Ey te kétihék be side a ikan. Ey nagpasalamat be ti Jesus ta Diyos a para dide, sakay nipehayin na be dide du tolay.

⁸ Ey néngan side a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan de tu sobha, éy naputat pa tu pitu a gatang.

⁹ Te manga épat a libu a lélake a minéngan ta éya. Ey nadid éy pinéglakad ni Jesus du tolay.

10 Sakay tulos sinumakay de Jesus to abeng, a inumange side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a Pariseyo, a mékipégsuway side diya. Pilitén de siya a ipeta na dide i tanda a makataka-taka ta langet, monda puhubaan de siya.

12 Ey naghimutuk ti Jesus tu isip, a kinagi na dide, a “Bakit piliténék di lahi a éye a Judeo, a ipeta ko dide i tanda? Talaga a éwan tu ipeta dide a tanda.”

13 Ey to pékgagi ni Jesus ta éya, éy gininanan na side. Sinumakay man dén de Jesus to abeng de, a tamo side ta dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de a magkébil ta bilon de a tinapay. Basta isesa san i kébil dia to abeng.

15 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, sakay ni Herod.”

16 Ey du alagad, éy mégpéguhon side éng anya i kahulugen na éya. “Kodya éwan kitam tu kébil a tinapay,” kagi de. “Kanya na wade kinagi i éya.”

17 Tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a “Bakit péguhunan moy a éwan kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétéhék tu péniwala moy! Bakit mehina pabi i isip moya?”

18 Te mata kam,” kagi na, “pero éwan kam wade maketa. Te talinga kam, pero éwan kam wade makabate. Ewan moy beman tukoy a éwan tinapay i pékgagian kua? Bakit, éwan moy natandaan

19 tu pémuseng-puseng ko to lima a tinapay a para ta lima a libu? Sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?” Ey “Labindalawa,” kagi de.

20 “Sakay tu pitu a tinapay a para ta épat a libu,” kagi na, “éy sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?” “Ey pitu,” kagi de.

21 “Ey éwan moy bale mépospusan tu kinagi ko?” kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Betsayda, éy du tolay sa, éy niange de ni Jesus i esa a lélake a buhék, a mékiohon side diya a kébilan na siya.

23 Ey ti Jesus, éy kinabitan na tu buhék, a linumuwas side to bariyo. Nadid, linoktaben na tu mata no buhék, sakay nitupu na tu kamét na diya, sakay kinagi na diya, a “Anya, maketa ka dén?”

24 Ey tu lélake, to péglameng-lameng na, éy kinagi na, a “Maketaék dén ta tolay, pero mediklém, a koman side i kayo a méglakad.”

25 Ey nadid, nitupu man dén ni Jesus i kamét naa diya. Ey nadid, péglameng na man dén, éy naketa dén siya ta mahusay.

26 Ey pinaglakad siya ni Jesus to bile na, a nibilin na diya, a “Diyana ka sumésoli ta bariyuae.”

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de Jesus du bariyo-bariyo ta Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad de, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a “Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay?”

28 Ey kinagi du alagad, a “I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man dén na iba a ti

Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka kan a esa.”

²⁹ “Ey sikam,” kagi ni Jesus, “anya i isip moya? Ti ésiyaék?” Ey kinagi ni Pedro, a “Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!”

³⁰ Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

³¹ Nadid, éy nipagtapat ni Jesus du alagad na a siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du te tungkulin a Judeo. “Sakay ipabunuék de,” kagi na. “Sakay ta ikatélo a aldew éy mabuhayék.”

³² Nipaliwanag ya ni Jesus dide ta mahusay, monda mapospusan de. Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti Jesus, a pinékgagian na siya.

³³ Pero ti Jesus, késuleg na, a neta na du alagad na, éy pinaginglan na ti Pedro. “Umadeyo ka dén, Satanas,” kagi na. “Ewan ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan ta kaluuben na tolay.”

³⁴ Nadid, pinauwet ni Jesus du tolay, sakay du alagad na. “Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén,” kagi na, “éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay.

³⁵ Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, sakay ta mahusay a baheta, éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.

³⁶ Anya beman i pakinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan na makamtan i buhay a éwan tu katapusan?

³⁷ Anya beman i bayada na tolay a mate a monda magsoli tu buhay na?

³⁸ I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén nadid a panahun a medukés, sakay tu mégpabaya ta pégtoldu kua,” kagi ni Jesus, “éy sakén éy pabayan ko be side ta késoli ko se a kaguman ko du anghel ko, a te kébilék ta kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake a gébwat ta langet.

9

¹ “Natandaan moy,” kagi ni Jesus. “Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari ta tolay.”

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

² Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Santiago sakay ti Juan; éy nanohobuk side to melangkaw a buked. Ey to édsa de sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus.

³ I badu naa éy linumatak a hanggan méngislap dén. Ewan tu makapagpalatak ta damit a kona ta éya.

⁴ Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti Elias sakay ti Moises, a kauhon ni Jesus.

⁵ Ey ti Pedro, éy kinagi na ni Jesus, a “Panginoon, maigi pa éy édse kitam san dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias.”

⁶ Talaga a éwan napospusan ni Pedro i kékagin naa, da méganteng side a tahod.

⁷ Nadid éy tinaklében side no kuném. Ey kinagi no boses to kuném, a “Sé' ina i mahal kua a anak. Baten moy siya.”

⁸ Ey kélameng du alagad, éy éwan dén side tu mineta, éng'wan ti Jesus san dén.

⁹ Nadid, namulnok side to buked, éy kinagi ni Jesus dide, a “Diyani moy kékagin ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake a gébwat ta langet.”

¹⁰ Ey sinunud de tu kinagi na, pero mégpéguhon side éng bakit kagi ni Jesus a mabuhay siya a huway.

¹¹ Ey kinagi de ni Jesus, a “Bakit du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de a meditol kan se ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta mundua?”

¹² “Tutuhanan ya,” kagi ni Jesus, “umange pa se ti Elias a talaga, a monda paghandaén na i étanan. Ey sikam,” kagi na, “bakit wade nabasa to kasulatan, a tu lélake a gébwat ta langet, éy maghirap kan siya ta meadu, a apién siya na tolay?”

¹³ Ey tandaan moy, inumange dén se ti Elias. Pero linoko de siya, ayun to gustu de. Ey tinupad dén ya to nabasa ta tungkul diya.” (Kinagi ni Jesus tungkul ni Juan a Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

¹⁴ Nadid, késoli de Jesus du iba a alagad a nawahak, éy neta de a te meadu sa a tolay. Ey du maistu ta rilihiyon, éy mékipégpasuway side du alagad.

¹⁵ Ey du tolay, péketa de ni Jesus, éy nagtaka side. Ey nagingan side diya a binumate diya.

¹⁶ Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Anya i pégpasuwayan moya?”

¹⁷ Ey kinagi no esa a lélake ta éya, a “Maistu, niange ko dén i anak ko yae diko, da te medukés a espiritu diya a mégpabulol diya.

18 Bagay atagén siya no espiritu, éy basta palugmukén na siya, tulos mégbugak i labi naa, sakay ménggilét-ngilét siya, sakay mégkaramre. Ey nékiohonék dén du alagad mo, Maistu, a ibutan de tu espiritu, éy éwan de kaya.”

19 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ayhay i lahi di tolayae, da éwan kam méniwala! Pakodyan ko se a magtiis dikam? Nay, iange moy se tu anak.”

20 Nadid, péngiange de to anak diya, éy neta no espiritu ti Jesus, a tulos pinagkaramre na to anak, tulos nalugmuk siya, sakay nagbileg-bileg siya, a nagbugak i labi naa.

21 Ey kinagi ni Jesus to ama na, a “Nagsénganya beman dén ye diya?” “Ey sapul to kéanak na,” kagi na.

22 “Ey tu espiritu éy medalas a patumbaén na siya ta apoy, o dikaya ta dinom, a talaga na siya a bunon. Kagbian mo kame, Maistu,” kagi no ama na, “a tulungan mo kame, éng maari.”

23 “Bakit kagi mo, ‘Eng maari,’ ” kagi ni Jesus. “Eng méniwala ka ta Diyos, éy makagimet ka ta maski anya.”

24 “Ey méniwalaék,” kagi no ama no anak. “Pati-bayén pad i péniwala ko, monda hustu dén!”

25 Nadid, péketa ni Jesus ta mas meadu a tolay a méginan a tamo diya, éy pinékgagian na tu medukés a espiritu. “Siko a espiritu a mégpabulol sakay mégpatuléng, umibut ka dén ta bégi na anaka ina, sakay diyan ka dén sumésoli diya a huway!”

26 Nadid, pékgagi ni Jesus ta éya, éy nagkéles tu espiritu, sakay pinagkaramre na tu anak ta mahigpit, sakay inumibut siya diya. Ey tu anak,

éy koman dén i bangkay i idsura naa, a akala du tolay a minate dén.

²⁷ Pero kembilan ni Jesus tu kamét na a inéngkat, éy tinumaknég siya.

²⁸ Ey to késdép de Jesus to bile, éy kinagi diya du alagad na, a “Bakit éwan kame maari a magpaibut to espiritu ta anak yae?”

²⁹ Ey kagi ni Jesus, a “I kona sa a hayup éy éwan moy mapaibut éng éwan kam pa manalangin.”

³⁰ Nadid, hinumektat sa side, a inumange side ta lihim ta Galilea, da sala ni Jesus a mépospusan du tolay éng ahe i angayan naa,

³¹ da tétolduan na du alagad na san. I kinagi naa dide, éy “Sakén a lélake a gébwat ta langet, éy itokyonék de, sakay bunonék de. Pero ta ikatélo a aldew éy mabuhayék a huway.”

³² Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy éwan de napospusan i kahulugen naa. Ey mésanike side a mégpakelagip diya ta kahulugen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

³³ Nadid, to édse de to bile ta Kapernaum, éy nipakelagip ni Jesus dide éng anya i pégpasuwayan dia to dilan.

³⁴ Pero mésanike side a sumésengbet, da nagpasuway side éng ti ésiya i mataasa dide.

³⁵ Kanya inumeknud ti Jesus, sakay kinagi na du labindalawa a alagad na, a “Maski ti ésiya i te gustu a mataas du kaguman na, éy dapat maging mababa siya du kaguman na. Dapat maging katulung siya du kaguman na. Saya i ibilanga na Diyos a mataas.”

³⁶ Nadid, to péngkagi na ta éya, éy inalap na tu esa a anak, a pinataknég na ta harap dia. Nadid, to péngkélkél na diya éy kinagi na dide, a

³⁷ “Maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona se a anak, dahil ta péniwala na diyakén, éy bilang sakén dén i tinanggap naa. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.”

³⁸ Nadid, ti Juan, éy kinagi na ni Jesus, a “Maistu, neta me i esa a lélake a nagpaibut du dimonyo a gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway me siya, da éwan sakup na gurupu tam.”

³⁹ “Ewan,” kagi ni Jesus. “Diyan moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan i maski ti ésiya a gemtén i memahal a gimet ta pamag-itan na ngahen kua, éy éwan siya agad mangupos diyakén.

⁴⁰ Dahilan,” kagi na, “tu éwan kontara dikitam éy kampi siya dikitam.

⁴¹ Ey tandaan moy, maski ti ésiya a mangatéd dikam ta maski esa a baso a dinom, da sakup kam ni Cristo, éy atdinan be siya na Diyos ta gantimpala na.”

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

⁴² “Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg naa, sakay ietbung ta diget, kesira ta maka-pangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay a méniwala diyakén.

⁴³ Kanya,” kagi ni Jesus, “éng na kamét mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy kétulén mo dén! Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd, kesira ta éduwa tu kamét éy umange ka ta apoy a éwan tu kéédép.

⁴⁵ Sakay na tikéd mua, éng siya i mangatéd diko ta ipagkasala mo,” kagi na, “éy kétulén mo dén. Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd tu tikéd, kesira ta éduwa tu tikéd mo éy ibut ka ta apoy.

⁴⁷ Sakay éng na mata mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lugitén mo! Maigi pa éy umange ka ta kaharian na Diyos a buhék, kesira ta éduwa i mata mua éy ibut ka ta apoy na impiyerno.

⁴⁸ Ta éya éy éwan mate i éhés, sakay tu apoy éy éwan maadéadép.

⁴⁹ “Dahilan,” kagi ni Jesus, “i étanan a tolay, éy asinan side ta apoy.

⁵⁰ Mahusay i asen. Pero éng maibut tu asen, a tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mama-soli to asen na? Ey kona be sa dikam, a dapat mahusay kam a koman i asen. Sakay négkasuyuan kam.”

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul

Ta Méghiwalay a Pasawa

10

¹ Nadid, hinumektat sa de Jesus, a tinumulos side ta Hudea, ta dibilewa na Hordan. Ey dinumulug man dén diya i meadu a tolay. Ey tinolduan na side, ayun to ugali na.

² Ey te Pariseyo a inumange diya ta éya, a talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I kinagi dia, éy “Maari wade a hiwalayan na lélake i asawa na?”

³ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Anyu tu nisulat ni Moises tungkul ta éya?”

4 “Pinakultaden kitam ni Moises,” kagi de, “a hiwalayan tam tu asawa tam, éng atdinan tam side ta kasulatan ta péghivalay.”

5 “Dahil ta kaktog na isip moya,” kagi ni Jesus, “éy nisulat ni Moises i éya.

6 Pero to pénglalang na Diyos ta mundua, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.

7 Sakay kinagi be na Diyos, a ‘Dahilan ta éya éy ginanan no lélake dena na éy tama na, monda mékiagum to asawa na;

8 éy maging isesa side.’ Kanya éwan dén side éduwa,” kagi ni Jesus, “éng'wan esa san dén side.

9 Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan péghivalayén na tolay.”

10 Nadid, késoli de Jesus to bile de, éy nipakelagip diya du alagad na i tungkul ta éya.

11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Maski ti ésiya a lélake a humiwalay ta asawa na, sakay mangasawa siya ta iba, éy méngibébi siya ta mata na Diyos.

12 Ey kona be sa tu bébe a humiwalay ta asawa na,” kagi na, “éng mangasawa siya ta iba a lélake, éy méngilélake siya ta mata na Diyos.”

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du anak de ni Jesus, a monda kébilan na side a ipanalangin na side. Pero pinéngkagian side du alagad.

14 Ey péketa ni Jesus ta éya, éy méngingél siya, sakay kinagi na du alagad na, a “Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén, dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.

15 Tandaan moy, éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na.”

16 Ey to pékgagi ni Jesus ta éya, éy inalap na du anak a kinélkél; sakay nitupu na i kamét naa dide, a nipanalangin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de Jesus, éy te lélake a méginan a sambat diya. Ey kéabut na ni Jesus, éy linumuhud siya diya a kinagi na diya, a “Mahusay ka a maistu; kagin pad éng anya wade i gemtén kua a monda makaalapék ta buhay a éwan tu katapusan.”

18 “Bakit dédulawénék mo a mahusayék?” kagi ni Jesus. “Ewan tu mahusay éng éwan Diyos.

19 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos: diyan ka mamuno, diyan ka méngibébi, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli, diyan ka méngdaya, sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo. Basta sundin mo san diden ya a utus.”

20 “Maistu,” kagi na, “sinunud ko dén ina side a étanan sapul to kéanak ko.”

21 Nadid ti Jesus, éy te itan na tu lélake, a mahal na siya. “Te esa pa a bagay a kulang diko,” kagi na. “Angen mo ibugtong tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén.”

22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy nalungkut dén siya. Ey hinumektat san dén siya, da napakayaman siya.

23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mehirap a talaga a makasdép du mayaman ta kaharian na Diyos.”

24 Ey mégtaka du alagad na ta éya a kinagi na. Ey kinagi ni Jesus, a “Tahod ngani. Maniwala kam a mehirap a talaga a somdép ta kaharian na Diyos.

25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i mayaman ta kaharian na Diyos.”

26 Nadid, lalo a nagtaka du alagad ta éya, a kinagi de, a “Eng kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?”

27 Ey te itan side ni Jesus, a kinagi na, a “Tama ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya.”

28 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Entan mo, Panginon. Sikame, éy gininanan me dén i étanan, a kinumuyog kame diko.”

29 “O,” kagi ni Jesus. “Sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na éy ta luta na alang-alang diyakén, sakay ta Mahusay a Baheta,

30 éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid a panahun. Da atdinan na Diyos i kona sa ta meaadu pa a bili-bile, sakay tétotop na, sakay éena na, sakay éanak na, sakay luta na. Pero demtan de be i kahirapan. Ey ta panahun a dumemét, éy makamtan na be i buhay a éwan tu katapusan.

31 Pero meadu du mataas nadid,” kagi ni Jesus, “éy side i mababaa ta éya. Sakay du mababa nadid, éy side du mataas ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunon Siya

³² Nadid, méglakad side a tamo ta Jerusalem, éy neditol ti Jesus du alagad na to dilan. Ey méganteng side. Ey méganteng be du tolai a umunonod dide, da te meadu a kontara ni Jesus ta Jerusalem. Ey nadid éy nibukod na du labindalawa a alagad na, sakay kinagi na dide i manyaria diya.

³³ “Entan moy,” kagi na. “Kédemét tam ta Jerusalem, éy itokyonék de du mataas a padi ta éya, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey side i magpabuno diyakén, sakén a lélake a gébwat ta langet.

³⁴ Itugénék de di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de sakay loktabenék de, sakay balbalénék de, sakay bunonék de. Ey kélipas na étélo a aldew, éy mabuhayék a huway.”

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

³⁵ Nadid ti Santiago sakay ti Juan, a anak ni Zebedeo, éy nékiohon side ni Jesus. “Maistu,” kagi de, “éng maari, éy te kagin kame diko.”

³⁶ “Ey anya i gustu moya?” kagi ni Jesus.

³⁷ “Ey atdinan mo kame pad,” kagi de, “ta katungkulan me a sikame i bisi mo, a sikame i kaguman mo éng maghari ka.”

³⁸ “Ewan moy tukoy i pékiohon moya,” kagi ni Jesus. “Kaya moy wade be a matiis i hirap a tétiisén ko? Mabinyagenék ta hirap. Kaya moy wade be a mabinyagen ta éya?”

³⁹ Ey “O,” kagi de, “kaya me.”

“I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani be,” kagi na, “sakay mabinyagen kam be ta pangbinyagen diyakén.

⁴⁰ Pero éwan sakén i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a maghari. I éya a kinagi moy éy para du pinaghandaan Nama ko.”

⁴¹ Nadid, pékabati ta éya du sapulu a iba a alagad, éy nagingél side de Santiago.

⁴² Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan, a kinagi na, a “Tukoy moy dén a du tagapamahala du tolay éy mégéutusén side du mababa.

⁴³⁻⁴⁴ Pero diyan sa kona i ugali moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu a mataas, éy dapat a maging utusan siya.

⁴⁵ Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet. Ewanék se inumange a monda utusan ko i tolay, éng 'wan sakén i utusan na tolay. Sakay inumangeék be se a monda iatéd ko i buhay ko a monda matubus ko i meadu a tolay.”

Ti Bartimeo a Buhék

⁴⁶ Nadid, éy inumange de Jesus ta Heriko. Ey to kéhektat na ta éya, a kaguman na du alagad na, sakay du meadu a iba a tolay, éy te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig no dilan, a mékilimos. Ti Bartimeo i ngahen naa, a anak ni Timeo.

⁴⁷ Ey siya, pékabaheta na a sumalegéd dén ti Jesus a taga Nasaret, éy dinumulaw siya a kinagi na, a “Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék pad!”

⁴⁸ Ey du tolay sa, éy sinaway de siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa siya a dinumulaw. “Apo ni Dabid,” kagi na, “kagbianék mo!”

⁴⁹ Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinumintu siya, a kinagi na, a “Iange moy se siya.” Kanya dinulawan de tu buhék, a “Nay,” kagi de, “diyan ka méganteng. Umékat ka dén; péuwet na ka.”

⁵⁰ Ey tu buhék éy linumuksu siya a tinumaknég, sakay inibutan na tu ulés na, sakay inumange siya ni Jesus.

⁵¹ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Anyá i gustu mua a gemtén ko diko?” “Maistu,” kagi na, “Gustu ko maketaék.”

⁵² Ey “O,” kagi ni Jesus, “ikad mo dén. Dahil ta péniwala mua, éy mahusay ka dén.” Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey tulos inumunonod siya ni Jesus to dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

¹ Nadid, dinumemét dén side ta Betpage sakay ta Betania, sakay ta buked na Olibo, a adene dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa a alagad na.

² “Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae,” kagi na, “ey meta moy sa agad i bul-o a kabayo a éwan pabi tinolduan, a te egut. Ukadén moy a iange moy se.

³ Eng te magpakelagip dikam éng bakit ukadén moy, éy kagi moy a kailangan na Panginoon; sakay kagi moy a isoli tam agad.”

⁴ Nadid, inumange sa du alagad a éduwa, éy neta de i bul-o a kabayo a te egut dén to pintuan no bile. Ey to péngukad de,

⁵ éy nipakelagip dide du tolay sa éng bakit éukadén de.

⁶ Ey kinagi de dide tu nibilin ni Jesus. Ey pinakultaden de side.

⁷ Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus, sakay sinapinan de siya to damit de, sakay tulos sinumakay ti Jesus.

⁸ Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de to kamino a dimanén ni Jesus. Du iba a tolay éy nagkétol side ta meadu a mehabéng a sanga-sanga, a nilatag de be to dimanén na. (Saya i pénggalang dia ta hari.)

⁹ Ey du tolay a mégdetol diya, sakay du ménegipo, éy nagpagdulaw side, a kinagi de, a “Mabuhay! Basbasén maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se!

¹⁰ Basbasén maka na Diyos i kaharian napo tam a Dabid a dumemét! Purién be i Diyos ta langet!”

¹¹ Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy tinumulos siya to Templo. Ey to péngenta na ta éya, éy linumuwas siya a sinumoli ta Betania, da apon dén. Ey kaguman na du alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan

a Kayo a Ewan Mégbunga

¹² Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Jesus ta Jerusalem a gébwat ta Betania. Ey mégalép ti Jesus.

¹³ Ey pékatan-aw na to kayo a igos a mehabéng tu don, éy inumadene siya diya, monda meta na éng te bunga dén. Pero péketa na, éy don san dén i édsea diya, da éwan pabi panahun a mégbunga.

¹⁴ Kanya kinagi na to kayo, a “Ewan dén tu méngan ta bunga a gébwat diko, a hanggan!” Ey nabati du alagad na tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

¹⁵ Nadid, kédemét de ta Jerusalem éy sinomdép ti Jesus to Templo. Ey pinaibut na sa du mamugtong

sakay du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden du mégtinda ta palapati.

¹⁶ Sakay sinaway na du te kébil a dumiman to Templo.

¹⁷ Sakay tinolduan na du tolay, a kinagi na, a “Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan a para du étanan a tolay ta mundua. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na mégdaya!”

¹⁸ Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, éy nabati de tu kinagi na. Kanya nagahayok side ta pagkékataon de a magpabuno ni Jesus. Méganteng side diya, da mégtaka du tolay ta pégtoldu naa.

¹⁹ Ey ta éya a giapon éy hinumektat de Jesus ta banuwan.

²⁰ Nadid, to kagagabian na, a méglakad de Jesus to dilan, éy natan-aw de tu kayo a igos, éy nalanés dén a hanggan to gimot na.

²¹ Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus to kayo. Ey kinagi na diya, a “Entan mo, Maistu; tu kayo a igos a nisumpa mo, éy minalanés dén!”

²² “Tandaan moy,” kagi ni Jesus du alagad na, “éng méniwala kam ta Diyos,

²³ éy maari moy a utusan i buked yae a umibut sina a bumatikal ta diget. Eng éwan kam mégalanganin, sakay maniwala kam a manyari tu utus moy, éy manyari a talaga.

²⁴ Kanya maski anya i ipanalangin moya, éy maniwala kam a alapén moy, éy alapén moy a talaga i maski anya a agidén moy.

25 Pero éng ménalangin kam, éng te tolay a te kasalanan dikam, éy pagpasensiyaan moy pa, monda Tama moy ta langet, éy pagpasensiyaan na kam be ta kasalanan moy.

26 Eng éwan moy patawadén i iba a tolay, éy éwan kam be patawadén Nama moy ta kasalanan moy.”

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

27 Nadid, sinomdép man dén de Jesus ta Jerusalem. Ey to péglakad ni Jesus to Templo, éy inumadene diya du te tungkulin a Judeo.

28 Ey kinagi de diya, a “Anya i katungkulan mua a mégimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i nangatéda diko ta katungkulan mua a ina?”

29 Ey kinagi ni Jesus, a “Pakelagipan ta kam be. Eng sengbiténék moy, éy kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet ko.

30 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o ta tolay?”

31 Nadid, du te tungkulin, éy méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. “Éng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan,” kagi de, “éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.

32 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay magingél dikitam didi tolay a éye.” Néngkagi du te tungkulin ta kona sa da méganteng side du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan naa.

33 Kanya kinagi de ni Jesus, a “Ewan me tukoy.” Ey “Maari,” kagi ni Jesus, “da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet kua.”

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

12

¹ Nadid, nékagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. “Eng mara,” kagi na, “éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta ébut a péégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.

² “Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.

³ Ey du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu kébil.

⁴ Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo na.

⁵ Ey pinaange man dén no lakay i esa pa a utusan na. Pero binunu de siya. Ey kona be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo de a lakay. I sénganya éy binalbal de, sakay i iba éy binunu de.

⁶ “Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a isesa san dén a utusan; éy siya éy tu anak na a mahal na. Kanya i katapusana, éy pinaange na tu anak na to uma na. ‘Talaga a igalang de tu anak ko,’ kagi na.

⁷ “Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a ‘Siya i magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaee a mana na.’

⁸ Tulos dinikép de siya sakay binunu de. Sakay nibut de tu bangkay na to digdig no uma.

⁹ “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya i isip moya to lakay a te uma? Umange sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a tolay!

¹⁰ Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya i kahulugina na éya a halimbawa? Bakit, éwan moy bale pabi nabasa i éye a kagi ta kasulatan?

‘Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.

¹¹ Saya i ginimet na Diyos, a saya i pagtakaan tama!’ ”

¹² Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a pinékgagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de a dekpén ti Jesus. Pero inumanteng side du tolay. Kanya pinabayan de san siya, a hinumektat side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

¹³ Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy pinaange de ni Jesus i sénganya a Pariseyo, sakay i sénganya a alagad ni Herod, monda puhubaan de siya, éng pagkamalién de maka siya ta kagi na.

¹⁴ “Maistu,” kagi de, “tukoy me a matapat ka, a iyétoldu mo ta mahusay i gustu na Diyos a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas a tolay, da éwan ka kumampi ta mataas a tolay. Nadid,” kagi de, “anya i isip mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?”

15 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na dide, a “Bakit gustu moy a magkamaliék? Dah, atdinanék moy ta esa a kuhata moy a pagbuwes.”

16 Nadid, to péngipeta de diya ta esa a plata, éy kinagi na dide, a “Ké' ni ésiya i éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?” “Ey tu hari ta Roma,” kagi de.

17 “Ey tama,” kagi ni Jesus. “Ey nadid, tu koo na hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos.” Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta éya a mahusay a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway.)

19 “Maistu,” kagi de, “nisulat ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa, éy éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na, éy dapat asawan na kan tu kayong na a bilo, monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate.

20 Nadid, Maistu,” kagi de, “éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak.

21 Kanya inasawa be no wadi na tu kayong na a bilo. Ey minate be siya a éwan pabi tu anak. Ey kona be sa tu ikatélo.

22 Ey kona be sa a hanggan to ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan pabi tu anak. Ey i katapusana éy minate be tu bébe.

23 “Ey nadid, Maistu,” kagi du Saduseyo, “saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu mo a te buhay kan i tolai a huway. Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu i maging asawa na ta kébuhay du tolai a huway, da inasawa de siya a étanan?”

24 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mali kam a tahod, da éwan moy tukoy i kasulatan na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapangyarian na Diyos.

25 Dahilan ta kébuhay na tolai a huway, éy éwan dén maari a mangasawa side, da kapareho dén side du anghel ta langet.

26 Ey sikam a Saduseyo,” kagi ni Jesus, “éy bakit isip moy a éwan mabuhay i tolai a huway? Ewan moy wade pabi nabasa tu kasulatan ni Moises, to kéharap na to kayo a mégingat? Kinagi na Diyos ni Moises, a ‘Sakén i Diyos a péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.’

27 Kahulugina na éya, éy méniwala side nadid ta Diyos, maski minate side to araw, da buhay dén side nadid ta langet. Kanya mali kam!” kagi ni Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu ta rilihiyon, éy neta na a mékipégpasaway side ni Jesus. Sakay neta na a mahusay tu sengbet ni Jesus dide. Kanya kinagi na diya, a “Maistu, ahe i mahalagaa a utus ta kasulatan na Diyos?”

29 Ey kinagi ni Jesus, a “Saye i mahalaga a utus: ‘Tandaan moy, sikam a Israel; i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i Panginoon ta étanan.

³⁰ Dapat mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya a palagi.’ Saya i mahalagaa a utus.

³¹ Sakay tu ikaduwa a utus a kapareho na éy kagi na, a ‘Mahalén mo tu kapareho mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.’ Ewan tu iba a utus a mas mahalaga diden ya a éduwa,” kagi ni Jesus.

³² Nadid, tu maistu ta rilihiyon, éy kinagi na ni Jesus, a “Tama ngani, Maistu, tu kagi mo, a i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i Panginoon ta étanan, da éwan tu iba a Diyos.

³³ Sakay tama be tu kinagi mo, Maistu, a dapat mahalén na tolai i Diyos ta mahigpit, a isipén na siya a palagi. Sakay tama be tu kinagi mo, a dapat mahalén tam tu kapareho tam a kona ta pégmahal tam ta bégi tam. Diden ya a éduwa a utus,” kagi no maistu, “éy mas mahalaga a sundin tam ya kesira ta pégatang tam ta hayup a para ta Diyos, sakay ta iba a péngatéd tam ta Diyos.”

³⁴ Nadid, neta ni Jesus a mahusay i sengbita no maistu ta rilihiyon. Ey kinagi na diya, a “Adene ka bale dén a ipasakup ta Diyos.”

Ey kétapus na éya, éy éwan tu nangahas a nag-pakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus

Tungkul Ta Tagapagligtas

³⁵ Nadid, to pégtoldu ni Jesus to Templo, éy te ni-pakelagip siya du tolai. “Du maistu ta rilihiyon,” kagi na, “éy bakit kagi de a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid?

³⁶ Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na! Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal a Espiritu.

Da kinagi ni Dabid, a ‘Kinagi na Diyos to amo ko, a “Mégiknud ka ta tagirilan kuae a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo.” ’

³⁷ Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi du maistu moy a ninuno siya ni Dabid?”

Nadid du tolay, éy gustu de a bébaten ti Jesus.

³⁸ Ey to pégtoldu na, éy kinagi na dide, a “Mangilag kam du maistu ta rilihiyon. Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a mataas side. Sakay gustu de a saloduan side du tolay ta plasa na banuwan.

³⁹ Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta kapilya.

⁴⁰ Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal side. Pero éng te bébe a bilo, éy agiwén de san tu luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!”

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

⁴¹ Nadid, to édsa ni Jesus to Templo, éy inumeknud siya to tapat no kahon a pégabuluyan. Ey te itan na du tolay a nitékneg de i kuhata to kahon. Neta na i meadu a mayaman a tolay a nitékneg de sa i meadu a kuhata.

⁴² Ey nadid, éy neta na be i esa a bilo a bébe a pobri, éy nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.

⁴³ Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to kahon a para ta Diyos, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a tolay.

⁴⁴ Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya, éy

niatéd na dén i étanan a kuhata na. Ewan siya tu buhay a pamugtong ta kabuhayan na.”

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

¹ Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy kinagi diya no alagad na a esa, a “Entan mo, Maistu, memahal a tahod i pader na Templuae. Sakay kamahalan i bile naa!”

² Ey “O,” kagi ni Jesus. “Pero i Templo a ina a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa. Matibatibag side a étanan!”

³ Nadid, te eknud de Jesus ta buked na Olibo to tapat no Templo. Ey de Pedro, sakay ti Santiago sakay ti Juan sakay ti Andres, éy nêgkagi side ni Jesus ta lihim.

⁴ “Maistu,” kagi de, “nikésiya i deméta na éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a monda mapos-pusan me a dumemét dén i éya a hirap?”

⁵ “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda éwan kam pagkamalién na tolaiy.

⁶ Da te meadu a talaga a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua. Ey pagkamalién de i meadu a tolaiy.

⁷ Eng makabaheta kam ta meadu a gera, éy diyan kam métagég. Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.

⁸ Dahilan éy maglaban-laban du banubanuwan. Sakay te meadu a lindul ta iba-iba a lugar, sakay dumemét i meadu a alép. I étanan a éya éy sapul pabi na hirap a dumemét.

⁹ “Pero sikam, éy mangilag kam. Da kédemét na éya a panahun éy itokyon de kam, sakay méngidimanda side dikam, sakay balbalén de kam ta kapilya de. Sakay tumaknég kam ta harap na gobernador sakay hari, da méniwala kam diyakén. Saya i oras moy a pégpatunay moy diyakén dide.

¹⁰ Dapat mepahayag ta étanan a tolay ta mundua i Mahusay a Baheta.

¹¹ Eng dekpén de kam, sakay bistaan de kam,” kagi ni Jesus, “éy diyan kam métagég éng anya i katuwiran moya dide. Eng dumemét i éya a oras, éy basta kagi moy san i iatéd na Diyos a katuwiran moy. Da éwan sikam i mégkagia, éng'wan i Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy.

¹² “Ta éya a panahun,” kagi ni Jesus, “éy itokyon na tolay du top de a ipabuno. Ey kona be sa i gemténa du lélake ta anak de. Sakay du anak éy labanan de be dema de, a ipabuno de be side.

¹³ Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén. Pero du maniwala diyakén a matakpat a hanggan ta katapusan, éy meligtas side.”

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

¹⁴ “Nadid,” kagi ni Jesus, “dumemét i oras a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos a mangsida. (Sikam a magbasa ta éye, éy isipén moy ye.) Péketa moy ta éya, du édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked.

¹⁵ Sakay du édse ta luwas no bile de, éy diyan dén side sumésdép a mangalap ta kasangkapan de.

¹⁶ Sakay du édse ta uma éy diyan dén umuli a mangalap ta badu de.

17 Kakakagbi du mabuktet sakay du te mabulol ta panahun a éya!

18 Ipanalangin moy a éwan metaun i éya a kahirapan ta taglamig.

19 Dahilan ta panahun a éya,” kagi ni Jesus, “éy magdanas i étanan a tolay ta dikél a kahirapan. Ewan pabi nakekenaman na tolay i kona sa a hirap sapul to péglalang na Diyos ta mundua, a hanggan nadid. Pero éwan tu kéhuway i kona sa a panahun.

20 Ey paseplutén san na Panginoon i éya a panahun, da éng éwan na paseplutén éy éwan tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na, éy alang-alang du pinili na a tolay a sakup na.

21 “Nadid,” kagi ni Jesus, “éng te mégkagi dikam, a ‘Kéye dén se tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,’ o te mégkagi, a ‘Kéye na dén sina,’ éy diyan kam méniwala.

22 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta side a gébwat ta Diyos. Sakay ipeta de be i makataka-taka a tanda, monda lukoén de, éng maari, du méniwala ta Diyos.

23 Mangilag kam, da kinagi ko dén ya dikam bagu dumemét.”

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 “Nadid, ta éya a panahun, kétapus na éya a kahirapan,” kagi ni Jesus, “éy dumiklém i bilag sakay ta bulan,

25 sakay matékneg i biton a gébwat ta langet, da mayégyég side.

26 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.

27 Tulos paangen ko du anghel ko ta maski ahe ta mundua, a hanggan ta langet, monda tipunén de du étanan a sakup ko a tolay.”

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 “Isipén moy i kahulugina na halimbawaae na kayo a igos,” kagi ni Jesus. “Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy moy a adene dén i késinag.

29 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.

30 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid.

31 Maibut i langet éy ta lutaa, pero i kagi ko éy éwan maibut.”

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 “Pero éwan tu nakapospos ta oras na kédemét na éya. Maski du anghel ta langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta éya.

33 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i deméta na éya.

34 “I kédemét ko, éy kona se,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te lélake a méglakad ta adeyo. Ey ta péglakad na, éy atdinan na pa i bawat esa a tauhan na ta tungkulin de a tarabaho de. Sakay ibilin na to mégbantay a dapat magbantay siya ta mahigpit.

35 Kanya sikam,” kagi ni Jesus du alagad na, “éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i

demét kua--éng giapon, éng kélép, éng amulaldew, o éng gagabi.

³⁶⁻³⁷ Mangilag kam, makay bigla i demét kua, a makay demtan ta kam a tidug. Saye i bilin kua du étanan a tolay: bantayan moy!”

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

¹ Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta na Ala-ala, sakay piyesta a péngan de ta melapis a tinapay. Ey du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihyon éy néghunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.

² “Pero éwan nadid a piyesta,” kagi de; “makay maligalig du tolay.”

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

³ Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw. Ale na a méngan sa, éy inumange sa i esa a bébe a te kébil a boti a putat ta pabango a memahal. Siya éy binukasan na tu boti, sakay nibulak na to ulo ni Jesus.

⁴ Ey du sénganya a tolay sa, péketa de ta éya, éy nagingél side. “Bakit,” kagi de, “sayang dén i pabangua!”

⁵ Nibugtong mo maka ina ta mahigit pa ta ételo a datos a kuhata, sakay niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa.” Kona sa i pégpintas dia to bébe.

⁶ Pero kinagi ni Jesus dide, a “Pabayan moy siya. Bakit péginglan moy siya? Mahusay i gimet na diyakén.

⁷ Palagi a kaguman moy du mahirap,” kagi ni Jesus, “maski nikésiya éy makatulung kam dide.

pero sakén éy éwan, da éwanék male a kaguman moy.

⁸ Gemtén na dén i kaya na a para diyakén. Nibulak na dén ya diyakén da iduwel na diyakén, da ielbéngék dén.

⁹ Ey tandaan moy, maski ta ahe i pégtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe diyakén.”

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

¹⁰ Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a alagad, éy inumange siya du mataas a padi, a monda itokyon na ti Jesus dide.

¹¹ Ey du padi, pékabati de to kagi na, éy méshahat side. Ey kinagi de diya a atdinan de siya ta kuhata. Ey sapul ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

¹² Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i oras de a mégbuno ta tupa. Ey du alagad ni Jesus, éy kinagi de diya, a “Ahe i paghandaan me ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-ala?”

¹³ Ey inutusan na i éduwa a alagad na, a kinagi na dide, a “Umuli kam ta banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta kumuyog kam diya

¹⁴ ta bile de. Sakay kagi moy to te bile ta éya, a “Tu Maistu me éy gustu na a mapospusan éng ahe i kuwarto a péngaponan me ta Piyesta na Ala-ala.’

¹⁵ Eng kagin moy diya i éya,” kagi ni Jesus, “éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok a nakahanda

dén. Ey saya i paghandaan moya ta pangapon tam.”

¹⁶ Nadid, to péγκagi déni ni Jesus ta éya, éy inumuli déni tu éduwa ta banuwan. Ey nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa side ta péngapon de a para ta Piyesta na Ala-ala.

¹⁷ Nadid, to kélép a éya, éy dinumemét sa ti Jesus, a kaguman na du alagad na a labindalawa.

¹⁸ Ey to péngan de, éy kinagi ni Jesus, a “Tandaan moy, esa dikam i méngitokyon diyakén. I esa dikam a mékidipon ta éye nadid.”

¹⁹ Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat esa dide, a “Besa a sakén!”

²⁰ Ey kinagi ni Jesus, a “Ewan tu iba, éng'wan i esa dikam a labindalawa. Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae,” kagi na, “éy siya i méngitokyon diyakén.

²¹ Kailangan a mateék ayun to nisulat du purupeta to araw, pero kagbi tu méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan déni nienak.”

Tu Katapusan a Péngapon

²² Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to péngpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a nitagtag na du alagad na. “Kanén moy déni ye,” kagi na, “a saye i bégi kua.”

²³ Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to péngpasalamat na déni, éy nigewat na dide, éy ininom de a étanan.

²⁴ Ey kinagi na dide, a “Saye i dige kua, a saye i tanda na pangako na Diyos. Ey mebulak alang-alang ta meadu a tolay.

²⁵ Ey tandaan moy, éwanék dén uminom ta alak, éng éwanék uminom ta bigu a alak ta kaharian na Diyos.”

²⁶ Nadid, to péγκanta de ta kanta ta Diyos, éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian

Siya Ni Pedro

²⁷ Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Talaga a ginananék moy a étanan, da nisulat du purupeta to araw, a ‘Ta ipagpabuno na Diyos to Pastor, éy matibuhahak du tupa.’

²⁸ Pero ta kébuhay ko a huway,” kagi ni Jesus, “éy meditulék dikam ta Galilea.”

²⁹ Nadid, kinagi ni Pedro, a “Sakén, éy éwan ta ka ginanan, maski ginanan ka du iba.”

³⁰ “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus, “da tandaan mo, nadid a kélép, bagu magtarakot i tandang ta pénduwa, éy itanggiék mo ta péntélo a éwanék mo kaguman.”

³¹ “Ewan,” kagi ni Pedro, “maski mateék a kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!” Ey kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

³² Nadid, éy inumange de Jesus ta Getsemani. Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mégiknud kam pa se, a umangeék sinae a manalangin.”

³³ I kaguman na sana éy de Pedro san, sakay ti Santiago sakay ti Juan. Ey métegeg ti Jesus.

³⁴ Ey kinagi na dide, a “Métagigék tu isip, a komanék i mate. Maguhay kam se a mékipagpuyat kam.”

35 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy dinumapa siya a nanalangin a éng maari éy malipas san diya i hirap na a dumemét.

36 “Améng,” kagi na, “maari ka a magimet ta maski anya. Iadeyo mo pad diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua i masunuda, éng wan na kaluuben mo i masunud.”

37 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug du étélo a alagad. Ey kinagi na ni Pedro, a “Simon, tidug kam bale! Ewan kam beman makapagpuyat a maski esa a oras a kaguman ko?”

38 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi moya éy mehina.”

39 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a manalangin a huway ta pareho san a kagi.

40 Sakay sinumoli siya dide a huway, a dinemtan na man dén side a tidug, da mégtongka side a tahod. Ey éwan side tu kagi diya, da mésanike side.

41 Huway man dén siya a manalangin, éy késoli na dide ta pentélo, éy kinagi na dide, a “Tidug kam bale pabi! Tama dén. Dumemét dén i oras a péngitokyon de diyakén du makasalanan a tolay.

42 Nay, umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén tu méngitokyon diyakén.”

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus, éy dinumemét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa. Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat side du te tungkulin a Judeo. Ey te kébil side a sondang éy ta gahoti.

⁴⁴ Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas dide a atdinan na side ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. “Tu ahoben ko,” kagi na, “éy siya i dekpén moya, a iange moy du amo moy.”

⁴⁵ Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na inahoben.

⁴⁶ Ey du kaguman ni Hudas, éy tulos dinikép de ti Jesus.

⁴⁷ Ey tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a minahipas i talinga naa.

⁴⁸ Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a nanikép diya, a “Bakit te armas kam a sondang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay, tulisan ék beman a metapang?”

⁴⁹ Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero sigi kam dén, monda matupad tu nihula du purupeta ta kasulatan na Diyos.”

⁵⁰ Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan siya du alagad na.

⁵¹ Nadid, to péngiange de ni Jesus ta banuwan, éy te esa a lélake a nangtonod-tonod dide, a te alikébkéb san a damit. Ey neta de siya, a talaga de siya a dekpén.

⁵² Pero to péngkébil de diya, éy pinabayan na tu damit na, a ginuminan dén a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du

Te Tungkulin a Judeo

⁵³ Nadid, éy nitugén de ti Jesus to bile no mataas a padi. Ey napsan dén sa du étanan a te tungkulin a Judeo.

⁵⁴ Ey tinumagubet dide ti Pedro ta éya. Ey tu-los sinomdép be siya to karsada no bile. Sakay inumeknud sa siya a kaguman na du guwardia, a nékipagdengdeng siya to apoy de.

⁵⁵ Nadid, du mataas a padi sakay du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno siya. Pero éwan side tu meeta,

⁵⁶ da maski meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan tungkul diya, éy éwan paripareho i abla dia.

⁵⁷ Tinumaknég i sénganya dide, a kinagi de, a

⁵⁸ “Nabati me i ina a lélake a négkagi a maari na kan a hukatén i Templo na Diyos a ginimet na tolay, sakay huwayén na kan a pataknégén ta étélo san a aldew; sakay éwan kan tulungan na tolay.”

⁵⁹ Pero pati tu abla de éy éwan paripareho.

⁶⁰ Nadid, tinumaknég tu mataas a padi, a kinagi na ni Jesus, a “Ewan ka beman tu isengbet di mégpehaya diko?”

⁶¹ Pero te ginék san ti Jesus, a éwan siya sinumengbet diya. Ey kinagi diya no mataas a padi a huway, a “Anyá, kagi mo dén éng siko a talaga i anak na Diyos. Ikagi mo éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay ta mundua.”

⁶² Ey “O,” kagi ni Jesus, “sakén ngani dén ya. Ey sikam éy metaék moy a mégiknud a magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a maghari. Sakén i lélake a gébwat ta langet. Sakay metaék moy a dumemét a édseék ta kuném ta langet.”

⁶³⁻⁶⁴ Nadid, pékabati no padi ta éya, éy pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na, a “Méglapastangan

siya ta Diyos! Mégwari-wari siya a anak na Diyos! Bakit kailangan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i pékgagi na a kontara ta Diyos! Anya i isip moya?” kagi na. Ey du mégbati to kagi no padi, éy kagi de a étanan a dapat mate siya.

⁶⁵ Nadid, i sénganya dide, éy linoktaben de tu mata ni Jesus. Sakay tinaklében de tu mata na to damit, sakay sinésuntuk de siya, a kinagi de diya, a “Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!” Sakay du guwardia ta éya, éy sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

⁶⁶ Nadid, édse pabi ti Pedro to karsada no bile. Ey tu esa a bataan no padi,

⁶⁷ péketa na ni Pedro a mégdengdeng, éy te itan na siya, sakay kinagi na, a “Siko bale i kagumana ni Jesus a taga Nasaret!”

⁶⁸ Pero nitanggi ni Pedro. “Ewan ko tukoy tu kagi mo,” kagi na. Ey minabukod dén ti Pedro to kudal to karsada, tulos nagtarakot i tandang.

⁶⁹ Mamaya-maya éy neta man dén siya no bataan, tulos kinagi na du édsa sa, a “Siya ngani i kaguman na a esa.”

⁷⁰ Pero nitanggi man dén ni Pedro.

Mamaya-maya man dén, éy du tolay sa éy kinagi de ni Pedro, a “Diyon ka sumuway. Siko i kaguman na a esa, da taga Galilea ka be.”

⁷¹ “Bakén a sakén,” kagi ni Pedro, “isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng mégbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a lélake a kékagin moy!”

⁷² Nadid, to pékgagi ni Pedro ta éya, éy bigla a nagtarakot tu tandang ta penduwa. Ey naala-ala

ni Pedro tu kinagi ni Jesus diya, a “Bagu mag-tarakot tu tandang ta penduwa, éy itanggiék mo ta pentélo.” Ey to pékaala-ala na ta éya, éy tulos minagsanget siya ta mahigpit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

¹ Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting du te tungkulin a Judeo, sakay néguhunan de éng pakodyan de ti Jesus. Ey nipagapus de siya sakay niange de ni Gobernador Pilato.

² Ey kinagi ni Pilato diya, a “Siko bale i haria na Judeo?” Ey “O,” kagi ni Jesus, “kona to kinagi mo.”

³ Ey nadid, da pinehayan siya du mataas a padi ta meadu a kasalanan,

⁴ éy kinagi ni Pilato diya, a “Meadu i iyépehay dia diko! Anya i katuwiran mua?”

⁵ Pero éwan sinumengbet ti Jesus. Ey nagtaka ti Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

⁶ Nadid, tuwing piyesta, éy ugali ni Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu, maski ti ésiya i gustu du tolay.

⁷ Ey nadid éy édsa dén to pégpihesuan i esa a lélake a nakabuno, a ti Barabas i ngahen naa. Siya éy kaguman na du iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.

⁸ Nadid, dinumulug du tolay ni Pilato, a mékiohon side diya a dapat paluwasén na i esa a pihesu.

⁹ Ey kinagi ni Pilato, a “Gustu moy a paluwasén ko dikam tu hari na Judeo?”

10 Tukoy dén ni Pilato a du padi éy nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side diya.

11 Nadid, du mataas a padi, éy pinégkagian de dén du tolay, a i pékiohon dia ni Pilato éy paluwasén na ti Barabas kesira ni Jesus. Ey to pékiohon de ni Pilato ta éya,

12 Ey kinagi na dide, a “Eng kona sa, éy anya i gemtén kua to lélake a ngéngahinan moy a hari na Judeo?”

13 “Ipako mo siya ta kudos,” kagi de.

14 “Ey bakit,” kagi ni Pilato; “anya i kasalanan naa?” Pero du tolay, éy lalo de san a nidulaw, a “Ipako mo siya ta kudos!”

15 Nadid ti Pilato, éy gustu na a mékisuyu siya du tolay. Kanya pinaluwas na ti Barabas dide. Sakay nipabalbal na ti Jesus, a tulos niatéd na du sundalu, monda ipako de ta kudos.

Lélokón De Ti Jesus

16 Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus ta lubuk no bile no gubernador, sakay pinadulug de sa du étanan a sundalu.

17 Sakay sinolotan de ti Jesus ta badu a medideg, da saya i kolor na damit na hari. Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset, a nisoklop de to ulo na, a kurona na kan.

18 Sakay sinumalodu side diya, a kinagi de, a “Mabuhay i hari na Judeo!”

19 Sakay pinépakol-pakol de siya, sakay linéloktaben de siya, sakay linumuhud side diya.

20 Ey nadid, kétapus de a nangloko diya, éy inibutan de tu badu na a medideg, sakay pinabaduan de

man dén to sarili na a damit. Sakay pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

²¹ Nadid, to péglakad de, éy nasambat de i esa a lélake a somdép ta banuwan; éy pinilit siya du sundalu a minangbékle to kudos ni Jesus. I ngahen no lélake éy ti Simon a taga Sirene. Siya tu ama ni Alehandro sakay ti Rupus.

²² Ey niange de ti Jesus to lugar a ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na éy Bungu).

²³ Ta éya éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu a gamot. Pero inidelan na.

²⁴ Ey nipako de siya to kudos. Sakay nagpal-abunutan side a hinati-hati de tu damit na, éng ti ésiya i makaalapa ta bawat piraso.

²⁵ To péngipako de diya, éy alas nuwebe dén na gagabi.

²⁶ Sakay te sulat to kudos a te kagi to abla de diya. I kagi naa éy “TU HARI NA JUDEO.”

²⁷ Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side ta magtembang a tagir-ilan ni Jesus.

²⁹ Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta de ti Jesus, a kinagi de, a “Hala! Siko bale i manghukata ta Templo, sakay ipataknég mo a huway ta étélo san a aldew! Bakit éwan mo iligtas nadid i bégi mua.

³⁰ Nay, umogsad ka dén ta kudusa!”

³¹ Ey kona be sa du mataas a padi, éy pinintasan de be siya, a kinagi de, a “Entan moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.

³² Eng Cristo siya, a hari na Judeo, éy bakit éwan siya umogsad ta kudusa, monda meta tam a maniwala kitam diya?” Sakay pati du éduwa a kasabay na a nipako, éy dinédusta de be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

³³ Nadid, kédemét na tanghali, éy nagdiklém a hanggan to alas tres.

³⁴ Ey to alas tres dén, ey kinagi ni Jesus ta medegsén, a “Eloi, Eloi, lema sabaktani,” a i kahulugen naa, éy “Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék mo?”

³⁵ Ey du sénganya a te taknég sa, éy akala de a dédulawan na ti Purupeta Eliyas.

³⁶ Ey minaginan i esa dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na to tuba, sakay niedton na ta ontok no kayo, sakay nipasépsép na ni Jesus. Sakay kinagi na, a “Entan tam pa éng dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya ta kudusa.”

³⁷ Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a tulos nabégsot i angés naa.

³⁸ Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a minapéknat sapul ta ontok a hanggan ta sidung.

³⁹ Sakay tu kapitan du sundalu, éy te taknég san siya ta harap no kudos. Ey péketa na éng kodya a minate ti Jesus, éy kinagi na, a “Tunay bale ye a anak na Diyos!”

⁴⁰ Nadid, éy édsa be sa i sénganya a bébe a mégtanaw. Kabilang dide éy ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina no kétéhék a Santiago, sakay ni Hose, sakay ni Salome.

⁴¹ Side du kakaguman ni Jesus to édse na pabi ta Galilea, a side i katulung naa. Sakay te meadu be a iba a bébe ta éya, a kinumuyog ni Jesus ta Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

⁴² Nadid, i éya a aldew éy desperas. Ta gabia éy pangilin na Judeo. Ey to giapon,

⁴³ éy dinumemét sa ti Hose a taga Arimatea. Siya éy sakup du konsiyal na Judeo, a iyégalang siya du tolay. Sakay inumasa be siya ta kédemét na Diyos a maghari. Ey nadid éy éwan siya mésanike a umange ni Pilato a mékiohon diya éng makaalap siya to bangkay ni Jesus.

⁴⁴ Ey pékabati ni Pilato ta éya, éy isip na a makay buhay pabi ti Jesus. Kanya pinauwet na tu kapitan du sundalu, a nipakelagip na diya éng talaga a minate dén ti Jesus.

⁴⁵ Ey to pékabaheta na to kapitan a minate ngani dén, éy pinakultaden na ti Hose a umange mangalap to bangkay na.

⁴⁶ Ey namugtong pa ti Hose to manta a damit a pagsapot. Sakay pineogsad na dén tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na to manta, sakay nielbéng na siya to kuweba a ginimet de to pader. Sakay nigulung de tu bito a nitakléb de to pintuan no lébéng.

⁴⁷ Ey ti Maria Magdalena sakay ti Maria a ina ni Hose, éy neta de tu néngielbéngan dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

¹ Nadid, kélipas no pangilin, ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina de Santiago, sakay ti Salome, éy namugtong side ta don a mesépot, a monda ipahid de to bangkay ni Jesus.

² Ey nadid, to simba dén a amulaldew, éy inumange side to lébéng.

³ Habang méglakad side éy péguhunan de, a “Ti ésiya wade i maakit tama a méngigulung to bito a takléb no pintuan?” kagi de,

⁴ “da medégi.” Ey kédemét de sa, éy neta de a negulung dén tu bito.

⁵ Tulos sinomdép side to lébéng. Ey neta de sa i esa a lélake a te eknud sa, a melélatak i badu naa. Ey méganteng side.

⁶ “Diyan kam méganteng,” kagi no lélake. “Tukoy ko a ahayukén moy ti Jesus a taga Nasaret, siya a nipako de. Pero éwan se siya, da nabuhay dén! Entan moy i lébéng naa, a éwan se siya.

⁷ Nadid,” kagi na, “éy ange moy pégkagian du alagad na, sakay ti Pedro be, a nabuhay dén siya, a magdetol siya dikam ta Galilea. Ey meta moy siya ta éya, a kona to kinagi na dikam.”

⁸ Ey du bébe, pékabati de ta éya, éy ginuminan side a linumuwas to lébéng, da méganteng side a tahod. Ey éwan side négkagi ta maski ti ésiya to mineta de, dahil to anteng de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

⁹ Nadid, to kébuhay ni Jesus to simba a gagabi, éy pinumeta pa siya ni Maria Magdalena. Siya tu bébe a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.

¹⁰ Sakay siya, éy inumange négkagi ta éya du iba a alagad ni Jesus. Dinemtan na side a mégsanget.

¹¹ Ey pékabati de to kagi no bébe, a neta na ti Jesus a buhay dén, éy éwan side naniwala diya.

¹² Ey kétapos na éya, éy pinumeta man dén ti Jesus ta éduwa a alagad na a iba to péglakad de to dilan. Ey iba dén i idsura naa.

¹³ Ey side, éy nagsoli side a négkagi du iba. Pero éwan be side naniwala dide.

¹⁴ Katapusana, éy pinumeta ti Jesus du sapulu éy ta esa a alagad na to péngan de. Ey pinékgagian na side, da éwan side naniwala diya, sakay éwan side naniwala du nagbaheta dide a buhay dén siya.

¹⁵ Sakay kinagi na dide, a “Umange kam ta maski ahe ta mundua, sakay magpahayag kam ta Mahusay a Baheta ta étanan a tolay.

¹⁶ I maski ti ésiya a maniwala, a tulos ipabinyag, éy meligtas side. Sakay du éwan maniwala, éy hukumén side na Diyos.

¹⁷ “Ey saye du tanda a édse du méniwala diyakén,” kagi ni Jesus; “makapagpaibut side du dimonyo ta pamag-itan na ngahen kua. Sakay mégkagi side ta iba-iba a kagi a éwan mapospusan na tolay.

¹⁸ Sakay éng kébilan de i ulag, o éng inumén de i lasun, éy éwan side maanya. Sakay éng itupu de tu kamét de du te ladu, éy maghusay side.”

¹⁹ Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy inumontok siya ta langet, a kaguman na dén sa i Diyos a méghari.

²⁰ Ey du alagad éy inumange dén side ta iba-iba a banubanuwan, a nagpahayag ta kagi na Diyos. Ey inaguman side na Panginoon. Nagpatunay siya du tolay a katutuhanan tu nipahayag de, da inatdinan na side ta tanda a makapangyarian.

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb